

إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ سَلَامٌ قَوْمٌ مُّنْكَرُونَ ۚ فَرَأَوْهُ

جڏهن اهي ان وقت پهتا پوءِ السلام عليڪم چيائون ابراهيمَ وعلَيْڪم السلام چيو (چيائين توهان) ان واقف قوم آهيو پوءِ پاڻ فوراً

إِلَىٰ أَهْلِهِ فَجَاءَ بِعَجَلٍ سَبْعِينَ ۖ فَقَرَّبَهُ إِلَيْهِمْ قَالَ أَلَا

پنهجي گهر وارن ڏانهن ويا پوءِ هڪ متارو ڳاڙو (تيار ڪرائي) کڻي آيا. پوءِ اهو انهن جي آڳاٽن رکيائين (جڏهن انهن اهڙو ڏٺو) ابراهيم

تَاكُلُونَ ۚ فَأَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً ۖ قَالُوا لَا تَخَفْ ۖ وَبَشَّرُوهُ بِغُلَامٍ

چيو توهان چو ٿا ڪا ٿو پوءِ پاڻ انهن مان خوف محسوس ڪيائين، انهن (مهاڻن ملائڪن) چيو تون خوف ڏکو، انهن ابراهيم کي هڪ

عَلَيْهِ ۚ فَأَقْبَلَتْ امْرَأَتُهُ فِي صَرَّةٍ فَصَكَّتْ وَجْهَهَا وَقَالَتْ عَجُوزٌ

مسلم ٿي چي سار ڏني. پوءِ سندس گهر واري ڏانهن ڪري آئي، پوءِ ان پنهنجي چهر تي (عجبان) ڏک هڻي چيو پير سن سنڍ

عَقِيمٌ ۚ قَالُوا كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ إِنَّهُ هُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ۚ

عورت (کي ٻاريندو؟) فرشتن چيو اهڙي طرح تنهنجي رب فرمايو آهي، بيشڪ اهو ئي صاحبِ حڪمت، صاحبِ علم آهي.

قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ ۚ قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا

(حضرت) ابراهيم جي واري فرشتا توهان ڪهڙي مهم تي آيل آهيو. فرشتن عرض ڪيو بيشڪ اسان کي هڪ

إِلَىٰ قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ ۖ لَنُرْسِلَ عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِّنْ طِينٍ ۚ

مجرم قوم ڏانهن موڪليو ويو آهي. ان لاءِ تراسين انهن تي مٽي مان ٺهيل ڪنڪريون اُڇلايون.

مُسَوَّمَةٌ عِندَ رَبِّكَ لِلْمُسْرِفِينَ ۚ فَأَخْرَجْنَا مَن كَانَ فِيهَا

جن تي توهان جي رب جي طرفان حد کان وڌندڙن لڳا نالا لکيل آهن. پوءِ جيڪي انهن ڳوٺن ۾ مؤمن هئا

مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ۚ فَمَا وَجَدْنَا فِيهَا غَيْرَ بَيْتٍ مِّنَ الْمُسْلِمِينَ ۚ

اسان انهن کي ٻاهر ڪڍيو. پوءِ نه لڌو اسان انهن ۾ سواءِ هڪ گهر مسلمانن جي (اهو گهر لوط جو هو).

وَتَرَكْنَا فِيهَا آيَةً لِلَّذِينَ يَخَافُونَ الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ۚ وَ

۽ اسان ان ۾ هڪ نشاني انهن ماڻهن لاءِ رکي جيڪي دردناڪ عذاب کان ڊڄندا هئا. ۽

فِي مُوسَىٰ إِذْ أَرْسَلْنَاهُ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ بِسُلْطٰنٍ مُّبِينٍ ﴿٣٨﴾ فَتَوَلَّىٰ

۽ (حضرت) موسیٰ (جي واقعي) ۾ (اسان جي) نشاني هيءُ جڏهن اسان اُن کي روشن دليل سان فرعون ڏانهن موڪليو پوءِ اُن

پُرکڻه ۽ قَالَ سِحْرٌ أَوْ مَجْنُونٌ ﴿٣٩﴾ فَأَخَذْنَاهُ وَجُنُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ

پنهنجي لشڪر سميت ايمان کان انڪار ڪيو ۽ فرعون چيو ويو جادوگر يا مجنون آهي. پوءِ اسان کي ۽ سندس لشڪر کي پکڙيو ۽ اسان انهن

فِي الْيَمِّ وَهُوَ مُلِيمٌ ﴿٤٠﴾ وَفِي عَادٍ إِذْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الرِّيحَ

کي سمنڊ ۾ پوکيو ۽ اهو (پاڻي) ملائت ڪندڙ هو ۽ عاد (جي واقعي) ۾ (اسان جي) نشاني هيءُ جڏهن اسان انهن تي بي خيٽ و برڪت

الْعَقِيمِ ﴿٤١﴾ مَا تَذَرُ مِنْ شَيْءٍ أَتَتْ عَلَيْهِ إِلَّا جَعَلْنَاهُ كَالرَّمِيمِ ﴿٤٢﴾

هو موڪلي. انهيءَ هوا هر شي کي ذرا ذرا ڪري ٽي ڇڏيو.

وَفِي ثَمُودَ إِذْ قِيلَ لَهُمْ تَمَتَّعُوا حَتَّىٰ حِينٍ ﴿٤٣﴾ فَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ

۽ ثمود (جي واقعي) ۾ (اسان جي) نشاني هيءُ جڏهن کين چيو ويو هڪ مقرر وقت تائين توهان فطرت ۾ پوءِ انهن پنهنجي رنجي حڪم جي

رَبِّهِمْ فَأَخَذَتْهُمُ الصَّعِقَةُ وَهُمْ يَنْظُرُونَ ﴿٤٤﴾ فَمَا اسْتَطَاعُوا

نافرماني ڪئي، پوءِ انهن کي مُهلڪ عذاب اچي پهتو ۽ اهي ڏسي رها هئا. پوءِ اهي

مِنْ قِيَامٍ وَمَا كَانُوا مُنْتَصِرِينَ ﴿٤٥﴾ وَقَوْمَ نُوحٍ مِّنْ قَبْلُ ط

ذبيهي سگهيا ٿي ۽ نه اهي اسان کان عيوض وٺي سگهيا ٿي. ۽ ان کان اڳ قوم نوح (جي واقعي) ۾ اسان جي نشاني هيءُ

إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَسِقِينَ ﴿٤٦﴾ وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا

بيشڪ اها قوم فاسق هئي. ۽ اسان آسمان کي پنهنجي قوت سان بنايو ۽ بيشڪ اسين

لَمُوسِعُونَ ﴿٤٧﴾ وَالْأَرْضَ فَرَشْنَاهَا فَنِعْمَ الْمُهْدُونَ ﴿٤٨﴾

يقيناً وسيع ڪندڙ آهيون. ۽ اسان زمين کي وڇايو. پوءِ (اسين) ڪهڙا نه بهترين وڇائيندڙ آهيون.

وَمِنْ كُلِّ شَيْءٍ خَلَقْنَا زَوْجَيْنِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٤٩﴾

۽ (اسان) هر شي جا ٻه جوڙا بنايا، ته من توهان نصيحت حاصل ڪريو.

فَقَرُّوا إِلَى اللَّهِ إِنِّي لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٥٠﴾ وَلَا تَجْعَلُوا مَعَكُمْ

پوءِ توهان الله ڏانهن متوجہ ٿيو، بيشڪ آئون ان جي طرف آتو هلائي ۽ خدا پڇا پندڙ آهيان. توهان الله تعالیٰ سان گڏ

اللَّهُ إِلَهًا آخَرُ إِنِّي لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿١٦﴾ كَذَلِكَ مَا أَتَى

ٻيو محبوب نه بڻايو ، بيشڪ آئون ان جي طرفان توهان لاءِ صاف ڊيچاريندڙ آهيان اهڙي طرح جيڪي ماڻهو

الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مَنْ رَّسُولٍ إِلَّا قَالُوا سَاحِرٌ أَوْ مُجُنُونٌ ﴿٥٢﴾

انھن کان آگ پر آيا، انھن وٽ نه آيو ڪو پيغمبر مگر انھن چيو (اهو) جادوگر يا مجنون آهي.

أَتَوَصَّوْا بِهِ ۚ بَلْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ ﴿٥٣﴾ فَتَوَلَّ عَنْهُمْ فَمَا أَنْتَ

چانئن (هڪ ٻئي کي ڏيکارڻ جي) وصيت ڪئي آهي؟ بلڪ اها قوم سرڪش آهي. پوءِ رسولُ ﷺ توھانن ڏانھن توجھ رکيو، پوءِ توھان

بِسْمِ اللَّهِ ۝ وَذَكَرْ فَإِنَّ الذِّكْرَ يُتَنَفَعُ الْمُؤْمِنِينَ ۝ وَمَا

ڪجهه به ناهي. ۽ رسولِ عربي توھان نصيحت فرمايو، پوءِ بيشڪ توھان جي نصيحت مومنن کي نفعو ڏئي ٿي. ۽

خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ﴿٥٦﴾ مَا أُرِيدُ مِنْهُمْ

جنن ۽ انسانن کي مون پنهنجي عبادت لاءِ پيدا ڪيو. آئوڻ انهن کان

مَنْ رَزَقَ وَمَا أُرِيدُ أَنْ يُطْعَمُونَ ﴿٥٤﴾ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ

کو رزق طلب نہ تو کرانہ نہ آئو، چاہاں تو یہ اہی مون کی کارائیں۔ بیشک اللہ تعالیٰ فی رزاق آہی

ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ ﴿٥٨﴾ فَإِنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا ذُنُوبًا مِثْلَ ذُنُوبِ

جی کہ صاحبِ قوت و باک آھی۔ یوں بیشک ظالمن کی عذاب جو حصہ ملندو جسٹس سندھ

أَصْحِبِهِمْ فَلَا يَسْتَعْجِلُونَ ﴿٥٩﴾ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا

(اگین) دوستی کی حصول میں جو وہی مومن کا عذاب ہی تک نہ کہے۔ جو کافروں (لائے) اُن دینہن ویل

مِنْ يَوْمِهِمُ الَّذِي يُوعَدُونَ ﴿٤٠﴾

هوندو، جنهن ڏينهن (قيامت) جو کين وعدو ڏنو وڃي ٿو.

اِنَّا هَا ۴۹ ﴿۵۲﴾ سُورَةُ الطُّورِ مَكِّيَّةٌ ﴿۵۱﴾ ﴿تَوَاتُهَا ۲﴾

سورة طور مڪه مڪرمه ۾ نازل ٿي آهي، انهيءَ ۾ ۲ رڪوع ۽ ۴۹ آيتون آهن.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الله تعالیٰ جي نالي سان شروع ڪريان ٿو، جيڪو نهايت مهربان ۽ باجهارو (آهي).

وَالطُّورِ ۱ وَكِتَابٍ مَّسْطُورٍ ۲ فِي رَقٍّ مَّنْشُورٍ ۳ وَالْبَيْتِ

قسم آهي طور سينا جو. قسم آهي نڪيل ڪتاب (قرآن ڪريم) جو جيڪو ڪليل دفتر ۾ تحرير ٿيل آهي. قسم آهي

الْمَعْمُورِ ۴ وَالسَّقْفِ الْمَرْفُوعِ ۵ وَالْبَحْرِ الْمَسْجُورِ ۶ إِنَّ

بيت المعمور جو. قسم آهي بلند آسمان جو. قسم آهي ڀريل سمند جو. بیشڪ

عَذَابُ رَبِّكَ لَوَاقِعٌ ۷ مَّالَهُ مِنْ دَافِعٍ ۸ يَوْمَ تَمُورُ السَّمَاءُ مَوْرًا ۹

تو هاڻي رب جو عذاب ضرور ايندڙ آهي. انهي کي ڪوبه دفع ڪندڙ ناهي. جنهن ڏينهن آسمان چڱي طرح ڦرندا.

وَتَسِيرُ الْجِبَالُ سَيْرًا ۱۰ فَوَيْلٌ يَّوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ۱۱ الَّذِينَ

۽ جبل چڱي طرح سير ڪندا. پوءِ ان ڏينهن ڪوڙن لاءِ ويل هوندا. اُهي ماڻهو

هُمْ فِي خَوْضٍ يَلْعَبُونَ ۱۲ يَوْمَ يَدْعُونَ إِلَى نَارِ جَهَنَّمَ

راند راند ۾ مشغول آهن، ان ڏينهن جهنم جي باه ڏانهن ڌڪو ڏئي (انهن کي)

دَعَا ۱۳ هَذِهِ النَّارُ الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ ۱۴ أَفَسِحْرُ هَذَا

ڌڪيو ويندو. هي اها باه آهي جنهن کي توهان ڪوڙو سمجهندا هئا. ڇا هي سحر آهي

أَمْ أَنْتُمْ لَا تَبْصِرُونَ ۱۵ إصْلَوْهَا فَاصْبِرُوا أَوْ لَا تَصْبِرُوا ۱۶

يا توهان کي ڪجهه ڏسڻ ۾ نه ٿو اچي. توهان جهنم ۾ داخل ٿيو پوءِ توهان (ان ۾) صبر ڪريو يا نه صبر ڪريو.

سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ إِنَّمَا تُجْزَوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۱۷ إِنَّ

ٻئي پاسا توهان لاءِ برابر آهي. توهان کي توهان جي عملن جي جزا ڏني ويندي. بیشڪ

وقف لازم

الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَعِيمٍ ۖ فَكِهِينَ بِمَا آتَاهُمْ

پرهميزگار باغن ۽ نعمتن ۾ آهن. اهي خوش آهن ان تي جيڪو کين سندن رب

رَبُّهُمْ ۖ وَوَقَّاهُمْ رَبُّهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ۝ ١٨ ۖ كُلُوا وَاشْرَبُوا

عطا ڪيو آهي، ۽ سندن رب کين جهنم جي عذاب کان بچايو. توهان کائو ۽ پيو

هَٰذِهِآ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۝ ١٩ ۖ مُتَّكِئِينَ عَلَىٰ سُرُرٍ مَّصْفُوفَةٍ ۖ

بنا ڪنهن تڪليف جي انهي سبب اچو توهان عمل ڪندا هئا. هموار تختن تي تيڪ ڏيئي مٿي ٻڌي ويهندڙ هوندا.

وَنَزَوَّجْنَاهُمْ بِحُورٍ عِينٍ ۝ ٢٠ ۖ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَاتَّبَعَتْهُمْ

۽ اسين انهن کي وڌين اڪين وارن حورن سان جوڙايائيندا سين. ۽ جن ماڻهن ايمان آندو ۽ انهن جي اولادن

ذُرِّيَّاتُهُمْ بِإِيمَانٍ الْحَقْنَا بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَمَا آَلَتْهُمْ

ايمان آڻڻ ۾ سندن تابعداري ڪئي، اسان انهن جو اولاد انهن سان ملايو ۽ اسين انهن جي

مِّنْ عَمَلِهِمْ مِّنْ شَيْءٍ ۖ كُلُّ امْرِئٍ بِمَا كَسَبَ رَهِيْنٌ ۝ ٢١ ۖ وَ

عملن مان ڪابه شيءِ گهٽ نه ڪندا سين، هر ڪافر ۽ فاسق پنهنجي ڪيل عمل لاءِ ذميدار آهي. ۽

أَمَدَدْنَاهُمْ بِفَاكِهَةٍ وَلَحْمٍ مِّمَّا يَشْتَهُونَ ۝ ٢٢ ۖ يَتَنَزَّعُونَ

اسان انهن (بهشتين) جي ميون ۽ پڪل گوشتن ۽ (وفاقتن) سان فوڪندا سين جيڪي پاڻ پسندا آهن. اهي بهشت ۾ هڪ ٻئي سان

فِيهَا كَأَسَا لَا تَغُوفُ فِيهَا وَلَا تَأْثِيمٌ ۝ ٢٣ ۖ وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ

(شاهن شاهن) جا پيالو وٺندا، ڏان ۾ لڄائي بڪ هوندي ۽ ڏان ۾ ڪو گناه هوندو. ۽ انهن جي چوڌاري (خدمت لاءِ) انهن

غُلَامَانٌ لَهُمْ كَأَنَّهُمْ لُؤْلُؤٌ مَّكْنُونٌ ۝ ٢٤ ۖ وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ

جاغلام هوندا گوياء اهي پوشيده موت آهن. ۽ اهي (بهشت ۾) هڪ ٻئي کي سامهون ٿي

بَعْضٌ يَّتَسَاءَلُونَ ۝ ٢٥ ۖ قَالُوا إِنَّا كُنَّا قَبْلُ فِي أَهْلِنَا مُشْفِقِينَ ۝ ٢٦

هڪ ٻئي کان خبر چار پڇندا. اهي چوندا بيشڪ اسين هن کان اڳ ۾ پنهنجي گهر ۾ خوفزدہ هئاسين.

فَمَنْ اللَّهُ عَلَيْنَا وَوَقَدْنَا عَذَابَ السَّوْمِ ۚ إِنَّا لَنَّا مِنْ قَبْلُ

پوء الله تعالى اسان تي احسان فرمايو ۽ اسان کي دوزخ جي عذاب کا بچايو . اسان هن کان اڳ ۾

نَدْعُوهُ ۚ إِنَّهُ هُوَ الْبَرُّ الرَّحِيمُ ۚ فَذَكَرْ فَمَا آنتَ بِنِعْمَتِ

سند ۽ رحمت کي ناهي ۽ پيشڪ اهو احسان ڪندڙ باجهل و آهي . پوء رسول ۽ نبی توهان کي پيو چيو توهان پنهنجي رب

رَبِّكَ بِكَاهِنٍ وَلَا مَجْنُونٍ ۚ أَمْ يَقُولُونَ شَاعِرٌ نَّتَرَبَّصُ

جي نعمت سان نه ڪاهن آهيو ۽ نه مجنون آهيو . يا اهي (ڪافر) چون ٿا ته اهو (رسول ۽ نبی) شاعر آهي (۽) اسين ان لاءِ

بِهِ سَرِيبَ الْمَنُونِ ۚ قُلْ تَرَبَّصُوا فَإِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَزِعِينَ ۚ

زمان جي انقلاب جو انتظار ڪريون ٿا رسول ۽ نبی توهان فرمايو: توهان انتظار ڪريو، پيشڪ آئون به توهان ساڳو انتظار ڪندڙ آهيان .

أَمْ تَأْمُرُهُمْ أَحْلَامُهُمْ بِهَذَا أَمْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ ۚ أَمْ

ڇا انهن کي سندن عقل ايئن چون ٿا ؟ يا اهي سرڪش ماڻهو آهن . يا اهي

يَقُولُونَ تَقَوَّلَهُ ۚ بَلْ لَا يُؤْمِنُونَ ۚ فَلْيَا تَوَابِحِدِيثِ مَثْلِهِ

چون ٿا ته رسول ۽ نبی قرآن ڪريم کي پاڻ ناهي آهي ۽ بلڪ اهي ايمان نه آڻين . پوءِ پلي ته اهڙي ڳالهه ناهن

إِنْ كَانُوا صَادِقِينَ ۚ أَمْ خُلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمْ

جيڪڏهن اهي سچا آهن . ڇا اهي بنا خالق جي پيدا ڪيا ويا ؟ يا اهي

الْخَالِقُونَ ۚ أَمْ خَلَقُوا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ ۚ بَلْ لَا يُوقِنُونَ ۚ

پاڻ خالق آهن ؟ ڇا انهن آسمانن ۽ زمين کي پيدا ڪيو ؟ بلڪ اهي يقين نه ڪن .

أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَبِّكَ أَمْ هُمُ الْمُصِيطِرُونَ ۚ أَمْ لَهُمْ

ڇا انهن وٽ توهان جي رب جا خزانو آهن يا اهي پاڻ خود مختيار آهن . يا انهن وٽ

سَلَامٌ ۚ يَسْتَمِعُونَ فِيهِ ۚ فَلْيَا تِ مُسْتَمِعُهُمْ بِسُلْطَنٍ مُّبِينٍ ۚ

ڌاڪو آهي جو ان تي اهي غيب جون ڳالهيون (آسمانن) ۾ ٿين ٿا . پوءِ پلي ته انهن جو به ٿيڻ ڏرڪو واضح دليل پيش ڪري ؟

أَمَلَهُ الْبِنْتُ وَلَكُمْ الْبَنُونَ ﴿٣٩﴾ أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا فَهُمْ مِنْ

چا ان کي نياڻيون آهن ۽ توهان کي پٽ آهن ؟ يا توهان انهن کان بليغ جي عيوض اجورو گهرو ٿا، پوءِ اهي

مَغْرَمٍ مُثْقَلُونَ ﴿٤٠﴾ أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُمُونَ ﴿٤١﴾ أَمْ

چٽي ۾ زير بار آهن ؟ ڇا انهن وٽ علم غيب آهي پوءِ اهي ان کي لڪن ٿا ؟ يا

يُرِيدُونَ كَيْدًا ۖ فَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمْ الْمَكِيدُونَ ﴿٤٢﴾ أَمْ لَهُمْ

اهي ڪهن سازش جو ارادو رکن ٿا، پوءِ جن ماڻهن ڪفر ڪيو اهي پاڻ سازش ۾ گرفتار ٿيندا، ڇا انهن جو

إِلَهُ غَيْرُ اللَّهِ ۖ سُبْحَنَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٤٣﴾ وَإِنْ يَرَوْا

الله تعاليٰ کان سواءِ ڪو معبود آهي، الله تعاليٰ انهن جي شرڪ کان پاڪ آهي . ۽ جيڪڏهن اهي

كُفُوفًا مِنَ السَّمَاءِ سَاقِطًا يَقُولُوا سَحَابٌ مَّرْكُومٌ ﴿٤٤﴾

آسمان مان ڪو ٽڪرو ڪرندڙ ڏسن ته چوندا (اهو) گهاٽو (وسندڙ) ڪڪر آهي.

فَذَرَهُمْ حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي فِيهِ يُصْعَقُونَ ﴿٤٥﴾ يَوْمَ

پوءِ توهان انهن کي ڇڏي ڏيو ايسائين جو اهي ان ڏينهن (قيامت) کي پهچن جنهن ۾ اهي بيهوش ڪيا ويندا، ان ڏينهن

لَا يَغْنِي عَنْهُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٤٦﴾ وَإِنَّ لِلَّذِينَ

انهن جي ريت انهن تان ڪا شي دفع ڪري نه سگهندي ۽ نه انهن جي مدد ڪئي ويندي . ۽ بيشڪ

ظَلَمُوا عَذَابًا دُونَ ذَلِكَ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٧﴾

ظالمن لاءِ ان کان پهرين به (دنيا ۾) عذاب آهي، پر انهن مان اڪثر نه ڄاڻن .

وَأَصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ

۽ رسول ۽ ربي توهان جي رب جي حڪم مطابق صبر ڪريو، پوءِ بيشڪ توهان ساڻي حفاظت ۾ آهيو، توهان پنهنجي رب جي تسبيح ۽ تحميد ڪريو

حِينَ تَقُومُ ۖ وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَإِدْبَارَ النُّجُومِ ﴿٤٨﴾

جڏهن توهان اٿو ٿا . ۽ رات ۾ ان جي تسبيح ڪريو ۽ تارن غائب ٿيڻ وقت به ان جي تسبيح پڙهون

آيَاتُهَا ٦٢ (٥٣) سُورَةُ النَّجْمِ مَكِّيَّةٌ (١٣) رُكُوعُهَا ٣

سورة والنجم مكية مكية مكية نازل في أمي أمي عمر ٣ ركوع ٦ آيتون آمين

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الله تعالى جي نالي سان شروع ڪريان ٿو، جيڪو نهايت مهربان باجھارو (آمي)

وَالنَّجْمِ إِذَا هَوَىٰ ۝۱ مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ وَمَا غَوَىٰ ۝۲ وَمَا

قسم آهي تڪرر جو جڏهن پاڻ معراج تان هيٺ لٿا، رسول جي هيٺ ڏيندڙ صحيح رستو ڏيکاريندڙ آهن. رسول عربي

يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ ۝۳ إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ ۝۴ عَلَّمَهُ شَدِيدُ

پنهنجي خواهش سا ڪا به گفتگو نه ٿا ڪن. اهڙو وحی پاڻي آهي جيڪا سندن ذهن ۾ ڪا به شيءِ نٿي. رب العالمين پنهنجي حبيب کي (سچ ڪا سچا)

الْقُوَىٰ ۝۵ ذُو مِرَّةٍ ۝۶ فَاسْتَوَىٰ ۝۷ وَهُوَ بِالْأُفُقِ الْأَعْلَىٰ ۝۸

جيڪو وڏو قوت وارو آهي. پوءِ معراج ۾ (پار) پنهنجي شان وٽان برابر ٿيو. (ان وقت) اهو افق الاعلىٰ (بلند ڪناري) تي هو.

ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّى ۝۹ فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَىٰ ۝۱۰ فَأَوْحَىٰ

ان کان پوءِ نڍو ٿي رهيو (پنهنجي شان مطابق) قريب قريب ٿيو، پوءِ پنهنجي مان جي برابر جو فاصلو هٽايو بلڪه اُن کان گهٽ. پوءِ رب العالمين وحی موڪلي

إِلَىٰ عَبْدِهِ مَا أَوْحَىٰ ۝۱۱ مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَأَىٰ ۝۱۲ أَفَتَمْرُونَهُ

پنهنجي حبيب ڏانهن جيڪا وحی موڪلائي هئي. دل جيڪو ڏٺو ان بابت غلط نه ٻڌايو ڇا پوءِ توهان رسول جي سان جهلڻ ڇڪڻ

عَلَىٰ مَا يَدْرِي ۝۱۳ وَلَقَدْ رَآهُ نَزْلَةً أُخْرَىٰ ۝۱۴ عِنْدَ سِدْرَةِ

ٿا انهي لاءِ جيڪو ان ڏٺو. ۽ بي شک تحقيق رسول جي رب العالمين کي ٻئي دفعي به سدره المنتهى (آخري انتهائي حد)

الْمُنْتَهَىٰ ۝۱۵ عِنْدَهَا جَنَّةُ الْمَأْوَىٰ ۝۱۶ إِذْ يَغْشَى السِّدْرَةَ مَا يَغْشَىٰ ۝۱۷

وٽ ڏٺو. انهي وٽ جنة المأوى آهي. جڏهن اهو سدره تي چاڻجڻي رهيو هو.

فَإِذَا غَا بُصْرُ مَا طَغَىٰ ۝۱۸ لَقَدْ رَأَىٰ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِ الْكُبْرَىٰ ۝۱۹

سڌان اک مبارڪ ڪيڏانهن ڏٺو ۽ ڇڏي. بي شک تحقيق پاڻ کي رب العالمين جون تمام وڏيون نشانيون ڏٺيون.

أَفَرَأَيْتُمُ اللَّتَّ وَالْعُزَّىٰ ۖ وَمَنْوَةَ الثَّالِثَةَ الْآخِرَىٰ ۚ أَلَمْ يَكُنْ

چا توهان (پنهنجي بتن) لآت ۽ عزى ۽ تئين آخري منوآءَ کي تونو آهي؟ چا توهان کي

الذِّكْرُ وَلَهُ الْأُنْثَىٰ ۚ تِلْكَ إِذْ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ الْإِنشَاءَ ۚ تِلْكَ إِذْ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ الْإِنشَاءَ ۚ تِلْكَ إِذْ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ الْإِنشَاءَ ۚ تِلْكَ إِذْ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ الْإِنشَاءَ ۚ

پت آهن ۽ وحلآءَ لائشڪ لآءِ کي نيائون آهن. اها توهان جي تقسيم ٿيڙي آهي. تاهن اهي مگر

أَسْمَاءُ سَمِيَّتُوهَا أَنْتُمْ وَأَبَاؤُكُمْ مَّا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ ۚ

چند نالا جيڪي توهان ۽ توهان جي وڏن رکيا آهن، الله تعالٰي انهيءَ لاءِ ڪو دليل نه موڪليو،

إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَمَا تَهْوَى الْأَنْفُسُ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ

اهي تنهنجي گمان ۽ نفسياني خيالات پويان هلن ٿا، ۽ بيشڪ تحقيق انهن وقت سنڌن

مَنْ رَبُّهُمْ الْهُدَىٰ ۚ أَمْ لِلْإِنْسَانِ مَا تَمَنَّى ۚ فَلِلَّهِ الْآخِرَةُ

رب جي طرفان هدايت اچي چڪي آهي. چا (ڪافر) انسان کي اهو سڀئي توحيد ڪو پاڻ تمناسڪري ٿو. پوءِ دنيا ۽ آخرت جو

وَالْأُولَىٰ ۚ وَكَمْ مِنْ مَّلَكٍ فِي السَّمَوَاتِ لَا تُغْنِي شَفَاعَتُهُمْ

مالڪ الله تعالٰي آهي. ۽ ڪيترائي ملائڪ آهن جو انهن جي شفاعت ڪنهن ڪم ۾

شَيْئًا إِلَّا مِنْ بَعْدِ أَنْ يَأْذَنَ اللَّهُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَرْضَىٰ ۚ إِنَّ

نه ٿي اچي مگر الله تعالٰي جي اجازت کان پوءِ، جنهن لاءِ پاڻ چاهي ۽ پاڻ راضي ٿئي. بيشڪ

الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ لَيْسُمُؤْن الْمَلَائِكَةِ تَسْمِيَةً

جيڪي ماڻهو آخرت تي ايمان نه ٿا آڻن اهي ملائڪن جا مؤنث نالا

الْأُنْثَىٰ ۚ وَمَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ ۚ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ ۚ وَإِنْ

مقرر ڪن ٿا. ۽ انهن وقت ان جو ڪوبه علم ناهي. اهي فقط (پنهنجي) گمان جي تابعداري ڪن ٿا ۽ بيشڪ

الظَّنَّ لَا يُغْنِي مِنَ الْحَقِّ شَيْئًا ۚ فَأَعْرِضْ عَنْ مَنْ تَوَلَّىٰ

گمان حق کان ڪا شي دفع نه ٿو ڪري. پوءِ رسولِ عربي توهان پاسو ڪري انهي شخص کان جنهن اسانجي

عَنْ ذِكْرِنَا وَلَمْ يُرِدْ إِلَّا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ۖ ذَٰلِكَ مَبْلَغُهُمْ

ذڪر ڪرڻ پاسو ڪيو ۽ نه ٿو ارادو رکي مگر دنيا جي حياتي جو. اها سندن علم جي

مِّنَ الْعِلْمِ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَن ضَلَّ عَنْ

انتهاء آهي. بيشڪ توهان جو رب ئي وڌيڪ علم رکي ٿو ان شخص جو جيڪو راهه کان

سَبِيلِهِ ۖ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَن اهْتَدَى ۖ وَلِلَّهِ مَا فِي

گمراه ٿيو ۽ اهو ئي وڌيڪ علم رکي ٿو ان شخص جو جيڪو هدايت وارو ٿيو ۽ الله تعاليٰ جي لاءِ آهي

السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ أَسَاءُوا

جيڪو آسمانن ۾ آهي ۽ جيڪو زمينن ۾ آهي، ان لاءِ نتيجي بڻائي ڪن ٿا انهن کي سندن ڪيل جي

بِمَا عَمِلُوا وَيَجْزِيَ الَّذِينَ أَحْسَنُوا بِالْحُسْنَىٰ ۖ

جزا ڏي ۽ جن ماڻهن نيڪي ڪئي (آهي) انهن کي سهڻي جزا ڏي

الَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبِيرَ الْإِثْمِ وَالْفَوَاحِشَ إِلَّا اللَّمَمَ ۚ إِنَّ

اهي ماڻهو جيڪي وڏن گناهن ۽ فاحش ڪمن کان بچن ٿا، سواءِ ننڍن گناهن جي، بيشڪ

رَبُّكَ وَاسِعُ الْمَغْفِرَةِ ۖ هُوَ أَعْلَمُ بِكُمْ إِذْ أَنْشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ

توهان جو رب گهڻي بخشش ڪندڙ آهي، اهو توهان کي وڌيڪ ڄاڻي ٿو جنهن وقت توهان کي زمين مان پيدا ڪيائين

وَإِذْ أَنْتُمْ أَجْنَتُمْ فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ ۖ فَلَا تُزَكُّوْا أَنْفُسَكُمْ ۖ

۽ جنهن وقت توهان پنهنجي مائرن جي پيٽن ۾ معصوم ٻار هئا، پوءِ توهان پاڻ کي پاڪيزه نه بنايو ۽

هُوَ أَعْلَمُ بِمَن اتَّقَى ۖ أَفَرَأَيْتَ الَّذِي تَوَلَّى ۖ وَأَعْطَى قَلِيلًا

اهو ئي پرهيزگار کي وڌيڪ ڄاڻي ٿو. رسول (جي چاتو) اهو شخص (ڪنهن کي) ڏنو جنهن کي کان مڻهن موڙيو ۽ ٿورو ڏنو

وَأَكْذَى ۖ أَعِنْدَهُ عِلْمُ الْغَيْبِ فَهُوَ يَرَى ۖ أَمْ لَمْ يُنَبِّأْ بِمَا

پرو ڪيو. ڇا! ان وقت غيب جو علم آهي پوءِ اهو (ان جي ذريعي) ڏسي ٿو ڇا ان کي اها خبر نه پئي جيڪو ڪجهه

فِي صُحُفِ مُوسَى^(٣٧) وَإِبْرَاهِيمَ الَّذِي وَفَّى^(٣٨) أَلَّا تَزِرُ وَازِرَةٌ

موسى جي صحيفن ۾ ابراهيم جي صحيفن (آسماني ڪتابن) ۾ آهي جنهن (الله تعاليٰ جا) احڪام پورا ڪيا ڪو ٻار ڪنڌ تي نه

وُزِرَ أُخْرَى^(٣٩) وَأَنْ لَّيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى^(٤٠) وَأَنْ سَعْيُهُ

ٻئي جو بار نه کڻندو . ۽ ناهي انسان لاءِ مگر جيڪو پاڻ ان جو سعي ڪيائين . ۽ بيشڪ سندس سعيو

سَوْفَ يُرَى^(٤١) ثُمَّ يُجْزَاهُ الْجَزَاءُ الْأَوْفَى^(٤٢) وَأَنْ إِلَى رَبِّكَ

جلد ڏٺو ويندو . ان کان پوءِ کيس ان جي پوري جزا ڏني ويندي . ۽ بيشڪ توهان جي رب ڏانهن

الْمُنْتَهَى^(٤٣) وَأَنْهُ هُوَ أَضْحَكَ وَأَبْكَى^(٤٤) وَأَنْهُ هُوَ آفَاتَ وَأَحْيَا^(٤٥)

انتهي آهي . ۽ بيشڪ اهوئي ڪلائي ۽ رُٺاري ٿو . ۽ بيشڪ اهوئي ماري ۽ جباري ٿو .

وَأَنْهُ خَلَقَ الذَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنثَى^(٤٦) مَنْ تَطْفَئِ إِذَا تَمْنَى^(٤٧)

۽ بيشڪ انهي ۾ جوڙا مذڪر ۽ مؤنث بنايا، هڪ قطري ٻن ڇانورن ۾ وقت ان جو اندازو ڪري سگهجي

وَأَنْ عَلَيْهِ النَّشْأَةُ الْأُخْرَى^(٤٨) وَأَنْهُ هُوَ أَغْنَى وَأَقْنَى^(٤٩) وَ

۽ بيشڪ آخرت جو آثار به ان تي آهي . ۽ بيشڪ اهوئي امير ۽ غريب ڪري ٿو . ۽

أَنْهُ هُوَ رَبُّ الشَّعْرِى^(٥٠) وَأَنْهُ أَهْلَكَ عَادًا الْأُولَى^(٥١) وَثَمُودًا

بيشڪ اهوئي شعري تارن جو رب آهي . ۽ بيشڪ انهي ۾ پهرين عاد ۽ ثمود کي هلاڪ ڪيو

فَمَا أَبْقَى^(٥٢) وَقَوْمَ نُوحٍ مِّنْ قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا هُمْ أَظْلَمَ و

پوءِ ڪو به باقي نه رهيو . ۽ انهي کان اڳ نوح جي قوم کي هلاڪ ڪيو، بيشڪ اهي ڀڄ وڌا ظالم ۽ وڌا

أَطْغَى^(٥٣) وَالْمُوتُ فَفَكَّةَ أَهْوَى^(٥٤) فَغَشَّاهَا مَا غَشَّى^(٥٥) فَبِأَيِّ

سرڪش هئا، ۽ انهي موت فڪه وارن کي رڙو شاهين ڪيرايو، پوءِ انهن تي پٿر ٿيون وسيون، پوءِ اهي مخاطب تون پنهنجي

الْآءِ رَبِّكَ تَتَمَارَى^(٥٦) هَذَا نَذِيرٌ مِّنَ النَّذِرِ الْأُولَى^(٥٧)

رب جي ڪعڙن ۾ ڪيترن نعمتن ۾ رشڪ ڪرين ٿو، هي رسول عربي ۽ اڳين پيغمبرن وانگر آهي .

۽ هڪ منسوخ الحڪم في هذه الشريعة بقوله تعالى: وَالْحَقُّ أَنَّا نُنَبِّئُكَ أَنَّ هَذَا نَذِيرٌ مِّنَ النَّذِرِ الْأُولَى (٥٦) وَمَا أَتَاكَ هُمُومٌ مِّنْ عَمَلِكُمْ شَيْءٌ ۚ تَنبِئُ رُوحَ الْبَيَانِ وَتَعْبِيرُ مَظْهَرِ

ترجمو: اسان جي شريعت پاڪ ۾ هن آيت جو منسوخ مذڪوره آيت سان منسوخ (حڪم ڪيل) آهي . اها آيت: وَالْحَقُّ أَنَّا نُنَبِّئُكَ أَنَّ هَذَا نَذِيرٌ مِّنَ النَّذِرِ الْأُولَى (٥٦) اهل سنت جي مجموعي روايتن ۾ آهي .

أَزِفَتِ الْأَزْفَتَةُ ۝۵۷ لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ كَاشِفَةٌ ۝۵۸ أَفَسِنُ

قيامت لڄو وقت ويجهو اچي ڇڪو آهي. الله تعالى کان سواءِ ڪوبه ان کي ڪوليندڙ ناهي. ڇا پوءِ توهان

هَذَا الْحَدِيثُ تَعْجَبُونَ ۝۵۹ وَتَضْحَكُونَ وَلَا تَبْكُونَ ۝۶۰

هن قرآن ڪريم تي تعجب ڪريو ٿا. ۽ توهان (ان تي) ڪلوثا ۽ توهان (ان تي) روئو نه ٿا.

وَأَنْتُمْ سِيدُونَ ۝۶۱ فَاسْجُدُوا لِلَّهِ وَاعْبُدُوا ۝۶۲

۽ توهان (ان کان) غافل آهيو. پوءِ توهان (غور) الله تعالى لاءِ سجدو ڪريو ۽ توهان ان جي عبادت ڪريو.

آيَاتُهَا ۵۵ (۵۴) سُورَةُ الْقَمَرِ مَكِّيَّةٌ (۳۷) (رَوَاهُ ۳)

سورة قمر مڪه مڪرمه ۾ نازل ٿي آهي انهي ۳ رڪوع ۽ ۵۵ آيتون آهن.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝

الله تعاليٰ جي نالي سان شروع ڪريان ٿو جيڪو نهايت مهربان ۽ باجهارو (آهي).

اقْتَرَبَتِ السَّاعَةُ ۝۱ وَانْشَقَّ الْقَمَرُ ۝۲ وَإِنْ يَرَوْا آيَةً يُعْرَضُوا ۝۳

قيامت ويجهي ٿي ۽ (رسول جي اشاري سان) چنڊ ٻه ٽڪرائيو. ۽ جيڪڏهن اهي ڪو معجزو ڏسن ٿا ته منهن موڙين ٿا.

يَقُولُوا سِحْرٌ مُسْتَمِرٌّ ۝۴ وَكَذَّبُوا وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ ۝۵ وَكُلُّ

چون ٿا (تهه) مضبوط جادو آهي. ۽ انهن تڪذيب ڪئي ۽ انهن پنهنجي سڌن جي تابعداري ڪئي ۽ هر هڪ

أَمْرٍ مُسْتَقَرٍّ ۝۶ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنَ الْأَنْبَاءِ مَا فِيهِ مُزْدَجَرٌ ۝۷

ڪم پنهنجي انتها تي پهچندڙ آهي. ۽ بيشڪ تحقيق انهن وٽ آهي خبرون پڙهيون جن ۾ تنبيهه ڪيل هئي.

حِكْمَةٌ بَالِغَةٌ ۝۸ فَمَا تُغْنِ النُّذُرُ ۝۹ فَتَوَلَّىٰ عَنْهُمْ يُومَرِيدٌ ۝۱۰

(انهي ۾) نهايت دانائي واري ڳالهه هئي، پوءِ ڀينجڻ ڪم ڪم ۾ ڀڄي پيو ۽ رسول جي توهان انهن کان پاسو ڪريو ان ڏينهن سڏي ٿو

الدَّاعِ إِلَىٰ شَيْءٍ نُّكِرٍ ۝۱۱ خُشَعًا أَبْصَارُهُمْ يَخْرُجُونَ مِنَ

سڏيندڙ ان شئي ڏانهن جيڪا کين ناپسند آهي. (اهي) اکيون هيٺ ڪري (پنهنجي) قبرن مان

الْأَجْدَاثِ كَانَهُمْ جَرَادٌ مُنْتَشِرٌ ۖ مُمْهِطِينَ إِلَى الدَّاعِ ط

نڪرندا، گویا که اهي مڪڙ آهن جيڪي منتشر آهن . سڏيندڙ ڏانهن اهي ڊوڙي ويندڙ آهن

يَقُولُ الْكَافِرُونَ هَذَا يَوْمٌ عَسِرٌ ۙ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ

ڪافر چوندا هي ڏينهن سخت ڏکيو آهي . انهن کان اڳ نوح جي قوم نه مڃو

فَكَذَّبُوا عَبْدَنَا وَقَالُوا مَجْنُونٌ وَازْدُجِرَ ۖ فَدَعَا رَبَّهُ أَنِّي

پوءِ انهن اسانجي ٻانهي (نوح) کي ڪوڙ سمجهو ۽ چيو (هي) مجنون آهي ۽ اُن کي جهٽڪيو . پوءِ اُن پنهنجي خالق کي ٻڪاريو ته بيشڪ آئون

مَغْلُوبٌ فَأَنْتَصِرُ ۙ فَفَتَحْنَا أَبْوَابَ السَّمَاءِ بِمَاءٍ مُنْهَمِرٍ ۝

مغلوب آهيان پوءِ تون (انهن کان) انتقام وٺ. پوءِ اسان آسمان جا در وازا کوليا ان مينهن لاءِ جيڪو گهٽو وسندڙ آهي.

وَفَجَّرْنَا الْأَرْضَ عُيُونًا فَالْتَقَى الْمَاءُ عَلَى أَمْرٍ قَدْ قُدِرَ ۝

۽ زمين مان (پاڻي ۽) چشما جاري ڪيا . پوءِ ٻئي پاڻي ٻيلي پيا ان امر لاءِ جيڪو انداز وڪيو ويو هو.

وَحَمَلْنَاهُ عَلَى ذَاتِ الْأَوَاجِ ۖ وَدُسِّرَ ۙ تَجَرَّى بِأَعْيُنِنَا ۖ جَزَاءً

۽ اسان کي (ٻيڙي تي) سوار ڪرايو جيڪا تختن ۽ ڪلين واري آهي . اها ٻيڙي اسان جي نگراني ۾ هلي رهي هئي، اها جزا هئي

لِمَنْ كَانَ كُفْرًا ۙ وَلَقَدْ تَرَكْنَاهَا آيَةً ۖ فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ ۝ فَكَيْفَ

سندن ڪه نافرمانن جي . ۽ بيشڪ تحقيق اٿس انهي واقعي کي نشاني ڪري ڇڏيو. ڇا پوءِ آهي ڪو نصيحت وٺندڙ. پوءِ ڏسو ته

كَانَ عَذَابِي وَنُذُرِي ۙ وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ

ڪهڙي طرح منهنجو عذاب ۽ ڊيچار اُڻ آهي؟ ۽ بيشڪ تحقيق اٿس اٿس قرآن ڪریم کي نصيحت حاصل ڪرڻ لاءِ آسان بنايو، ڇا پوءِ

مِنْ مُدَّكِرٍ ۙ كَذَّبَتْ عَادٌ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرِي ۙ إِنَّا

آهي ڪو نصيحت وٺندڙ! قوم عاد جي (هود پيغمبر) جي تڪذيب ڪئي، پوءِ (ڏسو ته) ڪهڙي طرح منهنجو عذاب ۽ ڊيچار آهي بيشڪ

أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِي يَوْمٍ نَحْسٍ مُسْتَمِرٍّ ۙ تَنْزِعُ

اسان انهن تي هڪ سخت طوفان اُن ڏينهن تي موڪليو جنهن جي مغوسي (انهن تي) هميشه رهي. ماڻهن کي ايئن

له تفسير روح المعاني، ۱. ڪه تفسير مظهری، ۲. ڪه تفسير لفظی و تفسير مظهری (منزل)، ۳. تفسير روح المعاني و تفسير بعباوی، ۴. ڪه تفسير مظهری.

النَّاسِ ۚ كَانَهُمْ أَعْجَازُ نَخْلٍ مُنْقَعِرٍ ۖ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي

پتي اڇلايو ٿي، گوياء اهي پاڙان اڪريل ڪجين جا ٽٽڙ آهن. پوءِ (ڏسو ته) ڪهڙي طرح منهنجو عذاب

وَنَذِيرٍ ۚ وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ ۚ

۽ ڊيچار ٿي آهي؟ ۽ بيشڪ تحقيق ان قرآن ڪريو ٿي نصيحت حاصل ڪرڻ لاءِ آسان بنايو، ڇا پوءِ آهي ڪو نصيحت وٺندڙ؟

كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِالنُّذُرِ ۚ فَقَالُوا أَبَشَرًا مِثْلَنَا وَاحِدًا اتَّبَعَهُ ۚ

قوم ثمود جي پيغمبرن جي تڪذيب ڪئي. پوءِ چيائون ڇا اسان مٿا، اسين هڪ انسان جي تابع ڌاري ڪريون؟

إِنَّا إِذَا الْفِي ضَلٰلٍ وَسُعُرٍ ۚ أَلْقَى الذِّكْرُ عَلَيْهِ مِنْ بَيْنِنَا

بيشڪ اسين ان وقت گمراهي ۽ عذاب ۾ پونداسين. ڇا اسان سڀني مان وحي رباني ان تي نازل ٿي آهي؟

بَلْ هُوَ كَذَابٌ أَشْرٌ ۚ سَيَعْلَمُونَ غَدًا مِّنَ الْكَذَّابِ

بلڪ اهو (حضرت صالح) وڌو ڪوڙو ۽ شرڪش آهي. جلدي سڀاڻي معلوم ڪندانه ڪير وڌو ڪوڙو

الْأَشْرُ ۚ إِنَّا مُرْسِلُوا النَّاقَةِ فِتْنَةً لَّهُمْ فَارْتَقِبْهُمْ وَاصْطَبِرْ ۚ

شرڪش آهي. بيشڪ اسين ڏاڍي انهن جي آزمائش لاءِ موڪليندڙ آهيون پوءِ تون (اي صالح) انتظار ڪري صبر ڪر.

وَنَبِّئُهُمْ أَنَّ الْمَاءَ قِسْمَةٌ بَيْنَهُمْ ۖ كُلُّ شَرِبٍ مُّحْتَضَرٌ ۚ

۽ تون انهن کي ٻڌاء ته بيشڪ پاڻي انهن جي وچ ۾ تقسيم ڪيل آهي، هر ڪو پنهنجي واري تي حاضر هجي.

فَنَادُوا صَاحِبَهُمْ فَتَعَاطَىٰ فَعَقَرَ ۚ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنَذِيرِ ۚ

پوءِ انهن پنهنجي سنگتي کي سڏيو پوءِ ان حملو ڪري ڏاڍي کي هلاڪ ڪيو. پوءِ (ڏسو ته) منهنجو عذاب ۽ ڊيچار ڪهڙي طرح

إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ صَيْحَةً وَاحِدَةً فَكَانُوا كَالْهَشِيمِ الْمَحْظَرِ ۚ

آهي. بيشڪ اسان انهن تي هڪ زبردست دانهن موڪلي پوءِ اهي چوڙ ٿيل ڍيڱن وانگر ٿي پيا.

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ ۚ

۽ بيشڪ تحقيق اسان قرآن ڪريو ٿي نصيحت حاصل ڪرڻ لاءِ آسان بنايو، ڇا پوءِ آهي ڪو نصيحت وٺندڙ؟

كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ بِالَّذِينَ^(۳۳) إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَاصِبًا إِلَّا

قوم لوط جي ڀيغمبرن جي تڪذيب ڪئي . بيشڪ اسان انهن تي پٿرين جو مينهن وسايو سواءِ

ال لُوطٍ نَجَّيْنَاهُمْ بِسَحَرٍ^(۳۴) نِعْمَةٌ مِّنْ عِنْدِنَا ۚ كَذَلِكَ نُجْزِي

لوط تي ايمان آڻيندڙن جي، اسان انهن کي رات جي پوئين پهر ۾ نجات ڏني، اها اسانجي طرفان نعت هئي، اسين اهڙي طرح جزا ڏيون ٿا

مَنْ شَكَرَ^(۳۵) وَلَقَدْ أَنذَرَهُمْ بَطْشَتَنَا فَتَمَارَوْا بِالَّذِينَ^(۳۶) وَ

شڪر گذار کي . ۽ بيشڪ تحقيق ان انهن کي اسان جي گرفت کان بچايو پوءِ انهن ڀيغمبرن ۾ شڪ ڪيو . ۽

لَقَدْ رَاودُوهُ عَنْ ضَيْفِهِ فَطَسَنَّا عَلَيْهِمْ^(۳۷) فَذُوقُوا عَذَابِ

بيشڪ تحقيق انهن ان جي معامن ۾ رتيد نيتي ڪئي پوءِ اسان انهن جون اکيون مٽي ۾ ڇڏيون پوءِ توهان منهنجي عذاب

وَنُذِرُ^(۳۸) وَلَقَدْ صَبَّحَهُم بُكْرَةً عَذَابٌ مُّسْتَقَرٌّ^(۳۹) فَذُوقُوا

۽ ڊڄارڻ جو مزو چکو . ۽ بيشڪ صبح جو سوڀري انهن تي دائمي عذاب آيو . پوءِ توهان

عَذَابِي وَنُذِرُ^(۴۰) وَلَقَدْ يَسْرُنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ

منهنجي عذاب ۽ ڊڄارڻ جو مزو چکو . ۽ بيشڪ تحقيق اسان قرآن ڪريم کي نصيحت حاصل ڪرڻ لاءِ آسان بنايو، ڇا پوءِ آهي ڪو

مُذَكِّرٌ^(۴۱) وَلَقَدْ جَاءَ آلَ فِرْعَوْنَ النَّذِيرُ^(۴۲) كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا

نصيحت وٺندڙ . ۽ بيشڪ فرعون جي ساٿين وٽ ڀيغمبر آيا . انهن اسانجي سڀني نشانين جي

كُلِّهَا فَآخَذُوا^(۴۳) ثُمَّ أَخَذَ عَزِيزٌ مُّقْتَدِرٌ^(۴۴) أَكْفَارَكُمْ خَيْرٌ

تڪذيب ڪئي پوءِ اسان انهن تي سخت پڪڙ ڪئي جيڪا اسانجي شايان شان هئي . ڇا توهان جا ڪافران انهن پهرين

مِّنْ أَوْلِيَّائِكُمْ أَمْ لَكُمْ بَرَاءَةٌ فِي الزُّبُرِ^(۴۵) أَمْ يَقُولُونَ نَحْنُ

کان بهتر آهن يا توهان لاءِ ڪتابن ۾ (بخات جي) ڪا چٽي لکيل آهي . يا اهي چون ٿا اسين سڀئي

جَمِيعٌ مُّنتَصِرُونَ^(۴۶) سَيُهْزَمُ الْجَمْعُ وَيُوَلُّونَ الدُّبُرَ^(۴۷) بَلْ

گڏجي عيوض وٺندا اسين، عترت ۾ انهن (ڪافرن) جي ٽولي شڪست کائيندي ۽ (اهي) پٺ وٺي ڀڄندا، بلڪه

السَّاعَةُ مَوْعِدُهُمْ وَالسَّاعَةُ أَدْهَىٰ وَأَمَرُّ ۖ إِنَّ الْمُجْرِمِينَ

انھن جي (عذاب) (و قیامت مقرر آهي ۽ قیامت وڌيک مصیبت واري ۽ (دنیا جي عذاب کان) وڌيڪ سخت آهي. بیشک مجرم

فِي ضَلَالٍ وَسُعُرٍ ۖ يَوْمَ يُسْحَبُونَ فِي النَّارِ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ ذُوقُوا

گمراهي ۽ گھمڻي عذاب ۾ آهن. ان ڏينھن اھي مُنھن ڀر گھليا ويندا، اللہ تعالیٰ فرمائيندو توهان

مَسَّ سَقَرَ ۖ إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ ۖ وَمَا أَمْرُنَا إِلَّا

دورخ جو عذاب چکو. بیشک اڻاھڻشيءَ کي (پنھنجي) اندازي سان خلقيو آھي. ۽ اسان جو حڪم ھڪ ڀيرو

وَاحِدَةٌ كَلَمْحٍ بِالْبَصَرِ ۖ وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا أَشْيَاءَ عَکْمُ

ايئن ٿيندو جيئن اک جو چنڀڻ. ۽ بیشک اسان توهان جھڙيون کافر قومون ھلاڪ ڪيون

فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ ۖ وَكُلُّ شَيْءٍ فَعَلُوهُ فِي الزُّبُرِ ۖ

پوءِ آھي ڪو (توهان مان) نصيحت حاصل ڪندڙ ۽ اھي جيڪي عمل ڪن ٿا (اھو ڪجهه) لوح محفوظ ۾ لکيل آھي.

وَكُلُّ صَغِيرٍ وَكَبِيرٍ مُّسْتَطَرٌّ ۖ إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَهَرٍ ۖ

۽ ھر ننڍي ۽ وڏي شيءِ لکيل آھي. بیشک پرهيزگار باغن ۽ نہرن ۾ آھن

فِي مَقْعَدٍ صَدُوقٍ عِنْدَ مَلِيكٍ مُّقْتَدِرٍ ۖ

(۽ اھي) وحدہ لا شريڪ لھ جي حضور ۾ ويھندڙ آھن.

إِنَّا أَنشَأْنَاهُ ۖ (۵۵) سُورَةُ الرَّحْمَنِ مَكِّيَّةٌ (۹۴) (رُكُوعًا ۳)

سورة رحمن مدينه منوره ۾ نازل ٿي انھيءَ ۾ ۳ رڪوع ۽ ۷۸ آيتون آھن.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللہ تعالیٰ جي نالي سان شروع ڪريان ٿو جيڪو نهايت مهربان ۽ باجھارو (آھي)

الرَّحْمَنُ ۖ عَلَّمَ الْقُرْآنَ ۖ خَلَقَ الْإِنْسَانَ ۖ عَلَّمَهُ الْبَيَانَ ۖ

(رحمن (جل جلالہ) پنھنجي ڪلام جي قرآن ڪريم سيکاريو. انسانيت جي جان محمد ڪريم کي پيدا ڪيو، ان کي سڀئي علم عطا ڪيا.

لہ تفسیر جلالین، لہ تفسیر مظہری، لہ تفسیر روح البیان و تفسیر نور منزل (۴) کہ تفسیر روح المعانی و تفسیر مظہری، لہ تفسیر خازنہ.

الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ بِحُسْبَانٍ ۝ وَالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ ۝

سج ۝ چند حساب سان هلن تا ۰ ۝ ولون ۝ وڻ سجدا ڪن تا ۰

وَالسَّمَاءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ ۝ أَلَّا تَطْغَوْا فِي الْمِيزَانِ ۝

۝ الله تعالى آسمان کي بلند فرمايو ۽ ميزان (ترازو) کي مقرر ڪيو. توهان ميزان ۾ گهاٽي واڌي نه ڪريو.

وَأَقِيمُوا الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ ۝ وَالْأَرْضَ

۽ توهان انصاف سان وزن ڪريو ۽ توهان توري نه گهٽايو. ۝ الله تعالى نرمين کي

وَضَعَهَا لِلْأَنَامِ ۝ فِيهَا فَاكِهَةٌ ۝ وَالنَّخْلُ ذَاتُ الْأَكْمَامِ ۝

پنهجي مخلوق لاءِ رکيو. انهيءَ ۾ ميو آھن ۽ غلاف واريون ڪجيون آھن.

وَالْحَبُّ ذُو الْعَصْفِ وَالرَّيْحَانُ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا

۽ بوسِي سان گڏ اناج آھن ۽ خوشبودار گل آھن. پوءِ توهان (انسان ۽ جن) پنهنجي رب جي ڪھڙن ڪھڙن نعمتن جو

تُكْذِّبُن ۝ خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ كَالْفَخَّارِ ۝ وَخَلَقَ

انڪار ڪريو تا. الله تعالى انسان کي اھڙي مٽي مان پيدا ڪيو جيڪا ٽڪري وانگر وڃي ٿي. ۝ الله تعالى

الْجَانَّ مِنْ مَّاءٍ رَاجٍ مِنْ نَّارٍ ۝ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكْذِبُن ۝

جنن کي خالص باھ مان پيدا ڪيو. پوءِ توهان (انسان ۽ جن) پنهنجي رب جي ڪھڙن ڪھڙن نعمتن جو انڪار ڪريو تا.

رَبُّ الْمَشْرِقَيْنِ وَرَبُّ الْمَغْرِبَيْنِ ۝ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا

اھو بن اوڀرن ۽ بن اولھن جو مالڪ آھي. پوءِ توهان (انسان ۽ جن) پنهنجي رب جي ڪھڙن ڪھڙن

تُكْذِّبُن ۝ مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيْنِ ۝ بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَا يَبْغِيْنِ ۝

نعتن جو انڪار ڪريو تا. اھو بن سمنڊن کي وھائي ٿو جيڪي ٻڌاھڻ ۾ مليل آھن. پر انھن ۾ ٻنھي جي وچ ۾ ھڪ ڀر آھي جو اھي ٻئي کي ڇوڙ ڪندا

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكْذِبُن ۝ يُخْرِجُ مِنْهُمَا الْمَوْلُوءَ وَالْمَرْجَانُ ۝

پوءِ توهان (انسان ۽ جن) پنهنجي رب جي ڪھڙن ڪھڙن نعمتن جو انڪار ڪريو تا. انھن ۾ ٻنھي سمنڊن مان، موتي ۽ مرجان نڪرن تا.

فَيَا أَيُّ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكْذِبِينَ ﴿٢٢﴾ وَلَهُ الْجَوَارِ الْمُنشَآتُ فِي الْبَحْرِ

پوء توهان (انسان ۽ جن) پنهنجي رب جي ڪيترين ڪيترين نعمتن جو انڪار ڪريو ٿا. ۽ ان جو آهي پٽيون آهن جيڪي سمند ۾ جبلن

ڪالا غلام ۾ ﴿٢٣﴾ فَيَا أَيُّ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكْذِبِينَ ﴿٢٤﴾ كُلُّ مَنْ عَلَيْهِ هَا فَا نِ ﴿٢٥﴾ وَ

وانگر نمايان آهن. پوء توهان (انسان ۽ جن) پنهنجي رب جي ڪيترين ڪيترين نعمتن جو انڪار ڪريو ٿا جيڪو زمين تي آهي ۽ آسمان تي آهي.

يَبْقَىٰ وَجْهَ رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ ﴿٢٦﴾ فَيَا أَيُّ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكْذِبِينَ ﴿٢٧﴾

توهان جي رب جي ذات اقدس باقي آهي جيڪو صاحب جلال ۽ اڪرام آهي. پوء توهان (انسان ۽ جن) پنهنجي رب جي ڪيترين ڪيترين نعمتن جو انڪار ڪريو ٿا.

يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ ﴿٢٨﴾ فَيَا أَيُّ

جيڪي (مخلوق) آسمان ۽ زمين ۾ آهي (لهي ۽ پي) انهيءَ جاسواي آهن. ان کي هر روز محسوس ۽ فطرت آهي. پوء توهان (انسان ۽ جن)

الْآءِ رَبِّكُمَا تُكْذِبِينَ ﴿٢٩﴾ سَنَفْرَعُ لَكُمْ آيَةَ الثَّقَلَيْنِ ﴿٣٠﴾ فَيَا أَيُّ

پنهنجي رب جي ڪيترين ڪيترين نعمتن جو انڪار ڪريو ٿا. اي انسان ۽ جن اسين جلد توهان جي (حُسن) لاءِ فارغ ٿينداسين. پوء توهان (انسان ۽ جن)

الْآءِ رَبِّكُمَا تُكْذِبِينَ ﴿٣١﴾ يَمْعُشَرُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِنِ اسْتَطَعْتُمْ

۽ جن (پنهنجي رب جي ڪيترين ڪيترين نعمتن جو انڪار ڪريو ٿا. اي جن ۽ انسان جا گروهه، جيڪڏهن توهان کي طاقت آهي ته

أَنْ تَنْفُذُوا مِنْ أَقْطَارِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ فَانْفُذُوا وَلَا

توهان آسمانن ۽ زمينن جي ڪنارن کان ٻاهر نڪرو پوء توهان ٻاهر نڪرو، نه ٿا

تَنْفُذُونَ إِلَّا بِسُلْطٰنٍ ﴿٣٢﴾ فَيَا أَيُّ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكْذِبِينَ ﴿٣٣﴾ يُرْسَلُ

نڪري سگهو توهان مگر (روحاني يا انساني) قوت سان. پوء توهان (انسان ۽ جن) پنهنجي رب جي ڪيترين ڪيترين نعمتن جو انڪار ڪريو ٿا. توهان تي

عَلَيْكُمْ شَوَاطِئُ مِنْ نَارٍ ۚ وَنَحَاسٌ فَلَا تَنْتَصِرُونَ ﴿٣٤﴾ فَيَا أَيُّ

بنا ڏوڻهين جي باهه موڪلي ويندي ۽ (ان جو رنگ) ناري جهڙو هوندو، پوء توهان کي مدد نه ملندي. پوء توهان (انسان ۽ جن)

الْآءِ رَبِّكُمَا تُكْذِبِينَ ﴿٣٥﴾ فَإِذَا انْشَقَّتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً

پنهنجي رب جي ڪيترين ڪيترين نعمتن جو انڪار ڪريو ٿا. پوء جنهن وقت آسمان چيريو ويندو، پوء گلاب جهڙو ڳاڙهو ۽

پوء توهان (انسان ۽ جن) پنهنجي رب جي ڪيترين ڪيترين نعمتن جو انڪار ڪريو ٿا. پوء توهان (انسان ۽ جن) پنهنجي رب جي ڪيترين ڪيترين نعمتن جو انڪار ڪريو ٿا.

۽ توهان (انسان ۽ جن) پنهنجي رب جي ڪيترين ڪيترين نعمتن جو انڪار ڪريو ٿا. ۽ توهان (انسان ۽ جن) پنهنجي رب جي ڪيترين ڪيترين نعمتن جو انڪار ڪريو ٿا.

كَالَّذِينَ هَانُوا^(۳۴) فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ^(۳۵) فَيَوْمَئِذٍ لَا يُسْأَلُ

قِيلَ وَانْكَرَ بَعْدَ رِيلِ هَوْدُو - پوءِ توهان (انسانن) پنهنجي رب جي ڪهڙين ڪهڙين نعمتن جو انڪار ڪريو ٿا. پوءِ قيامت جي ڏينهن انسانن

عَنْ ذُنُوبِهِمْ^(۳۶) إِنْسٌ وَلَا جَانٌ^(۳۷) فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ^(۳۸)

۽ جنن کان سندن گناهن بابت پڇيان ڪئي ويندي. پوءِ توهان (انسانن) پنهنجي رب جي ڪهڙين ڪهڙين نعمتن جو انڪار ڪريو ٿا.

يَعْرِفُ الْمُجْرِمُونَ بِسْمِهِمْ^(۳۹) فَيَوْمَئِذٍ خَذُّوا^(۴۰) بِالْأَوَاصِي^(۴۱) وَالْأَقْدَامِ^(۴۲)

مجرم سندن شڪلن مان سڃاتا ويندا، پوءِ انهن کي پيشانيءَ پٺڀرڻ کان پڪڙيو ويندو (۽ جهنم ۾ سڀڪا ويهندا).

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ^(۴۳) هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي يُكَذِّبُ

پوءِ توهان (انسانن) پنهنجي رب جي ڪهڙين ڪهڙين نعمتن جو انڪار ڪريو ٿا. هيءُ اها جهنم آهي جنهن کي

بِهَا الْمُجْرِمُونَ^(۴۴) يَطُوفُونَ^(۴۵) بَيْنَهَا وَبَيْنَ حَمِيمٍ^(۴۶) إِنَّا

مجرمن ۾ مڃيندا هئا. اهي جهنم ۽ سخت گرم پاڻي جي درميان چڪر لڳائيندا رهندا.

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ^(۴۷) وَلِمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ

پوءِ توهان (انسانن) پنهنجي رب جي ڪهڙين ڪهڙين نعمتن جو انڪار ڪريو ٿا. ۽ جيڪو مومن پنهنجي رب جي درٻار ۾ بيھڻ کان ڊڄنو

جَنَّتِينَ^(۴۸) فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ^(۴۹) ذَوَاتَا أَفْنَانٍ^(۵۰) فَبِأَيِّ

(ان لاءِ) ۽ باغ آهن. پوءِ توهان (انسانن) پنهنجي رب جي ڪهڙين ڪهڙين نعمتن جو انڪار ڪريو ٿا. انهن باغن ۾ ڌنڌو ڪري رهيندا. پوءِ توهان

الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ^(۵۱) فِيهِمَا عَيْنُونِ تَجْرِبِينَ^(۵۲) فَبِأَيِّ آلَاءِ

(انسانن) پنهنجي رب جي ڪهڙين ڪهڙين نعمتن جو انڪار ڪريو ٿا. انهن ۽ ٻنهي باغن ۾ ڇڻا وڃن ٿا. پوءِ توهان (انسانن) پنهنجي رب جي

رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ^(۵۳) فِيهِمَا مِنْ كُلِّ فَاكِهَةٍ زَوْجِينَ^(۵۴) فَبِأَيِّ

ڪهڙين ڪهڙين نعمتن جو انڪار ڪريو ٿا. انهن ۽ ٻنهي ۾ هر هڪ ۾ ٻه قسم جو هوندو. پوءِ توهان (انسانن) پنهنجي رب جي

الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ^(۵۵) مُتَكِبِينَ^(۵۶) عَلَى فُرُشٍ بَطَآئِنُهَا مِنْ

پنهنجي رب جي ڪهڙين ڪهڙين نعمتن جو انڪار ڪريو ٿا. (اهي بشت ۾) اهڙن ويڃاڻن تي ٽيڪ لڳائيندا جن جو آستر

اِسْتَبْرِقْ وَجَنَّا الْجَنَّتَيْنِ دَانٍ ﴿٥٧﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا

تألمی رنجی کپڑی جو ہوندو، انهن ٻنهي باغن ۾ ڄاميو اقام و ٻجھائوندا، پوءِ توهان (انسان ۽ جن) پنهنجي رب جي ڪھڙين ڪھڙين نعمتن

تُكْذِبُنَّ ﴿٥٨﴾ فِيْهِنَّ قِصْرُ الطَّرَفِ لَمْ يَطْمِثْهُنَّ اِنْسُ قَبْلَهُمْ

جو انڪار ڪريو ٿا. انهن وڃائڻ تي اهي عورتون هونديون جن جون نگاھون هيٺ هونديون، انهي کان اڳ انهن کي نہ ڪنهن انسان ۽ نہ

وَلَا جَانٌ ﴿٥٩﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكْذِبُنَّ ﴿٦٠﴾ كَانَتْهُنَّ الْيَاقُوتُ وَ

ڪنهن جن هٿ لڳا هوندا، پوءِ توهان (انسان ۽ جن) پنهنجي رب جي ڪھڙين ڪھڙين نعمتن جو انڪار ڪريو ٿا. اهي (خوبصورتي مر) ياقوت ۾

الْمَرْجَانُ ﴿٦١﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكْذِبُنَّ ﴿٦٢﴾ هَلْ جَزَاءُ الْاِحْسَانِ

مرجان جهڙيون هونديون، پوءِ توهان (انسان ۽ جن) پنهنجي رب جي ڪھڙين ڪھڙين نعمتن جو انڪار ڪريو ٿا. احسان (نيڪي) جو بدلو

اِلَّا الْاِحْسَانُ ﴿٦٣﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكْذِبُنَّ ﴿٦٤﴾ وَمِنْ دُونِهِمَا

احسان آهي. پوءِ توهان (انسان ۽ جن) پنهنجي رب جي ڪھڙين ڪھڙين نعمتن جو انڪار ڪريو ٿا. ۽ انهن کان علاوه

جَنَّتَيْنِ ﴿٦٥﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكْذِبُنَّ ﴿٦٦﴾ مُدْهَامَتَيْنِ ﴿٦٧﴾

۾ ٻيا باغ آهن. پوءِ توهان (انسان ۽ جن) پنهنجي رب جي ڪھڙين ڪھڙين نعمتن جو انڪار ڪريو ٿا. (اهي باغ گھڻي ڀلائي جي ڪري) ٻوڪيا

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكْذِبُنَّ ﴿٦٨﴾ فِيْهِمَا عَيْنَانِ نَضَّاخَتَيْنِ ﴿٦٩﴾

ٽسڻ ۾ ٿا، پوءِ توهان (انسان ۽ جن) پنهنجي رب جي ڪھڙين ڪھڙين نعمتن جو انڪار ڪريو ٿا. انهن ٻنهي ۾ ٻه چشما آهن جيڪي قوهارن وانگر آهن.

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكْذِبُنَّ ﴿٧٠﴾ فِيْهِمَا فَاكِهَةٌ وَنَخْلٌ

پوءِ توهان (انسان ۽ جن) پنهنجي رب جي ڪھڙين ڪھڙين نعمتن جو انڪار ڪريو ٿا. انهن ٻنهي ۾ ميوا ۽ ڪجيون

وَرُمَّانٌ ﴿٧١﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكْذِبُنَّ ﴿٧٢﴾ فِيْهِنَّ

۽ ڌاڙهون آهن. پوءِ توهان (انسان ۽ جن) پنهنجي رب جي ڪھڙين ڪھڙين نعمتن جو انڪار ڪريو ٿا. انهن ۾ نيڪ

خَيْرَاتٌ حَسَنٌ ﴿٧٣﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكْذِبُنَّ ﴿٧٤﴾

سيرت ۽ نيڪ صورت عورتون آهن. پوءِ توهان پنهنجي رب جي ڪھڙين ڪھڙين نعمتن جو انڪار ڪريو ٿا.

حُورٌ مَّقْصُورَاتٌ فِي الْخِيَامِ ﴿٥٢﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿٥٣﴾

پرده نشين حورون خيمن مهر آهن پوء توهان (انسان ۽ جن) پنهنجي رب جي ڪهڙين ڪهڙين نعمتن جو انڪار ڪريو

لَمْ يَطْمِثْهُنَّ إِنْسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌّ ﴿٥٤﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا

ان کان اڳ انهن کي ڪنهن انسان ۽ ڪنهن جن هٿ لائقو هوندو. پوء توهان (انسان ۽ جن) پنهنجي رب جي ڪهڙين ڪهڙين

تُكَذِّبِينَ ﴿٥٥﴾ مُتَّكِئِينَ عَلَى رَفْرَفٍ خُضِرٍ وَعَبَقَرٍ

نهن جو انڪار ڪريو ٿا. اهي ساون وڇاڻن ۽ چٽ ٿيل خوبصورتن سفيد چادرن تي تڪ هڻي

حَسَانٍ ﴿٥٦﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿٥٧﴾ تَبَرَّكَ اسْمُ

ويهندڙ آهن. پوء توهان (انسان ۽ جن) پنهنجي رب جي ڪهڙين ڪهڙين نعمتن جو انڪار ڪريو ٿا. رسول عربي توهان جي رب جو نالو

رَبِّكَ ذِي الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ ﴿٥٨﴾

بابرڪت آهي جيڪو صاحب جلال ۽ اڪرام آهي .

آيَاتُهَا ۹۶ ﴿٥٦﴾ سُورَةُ الْوَاقِعَةِ مَكِّيَّةٌ (۳۶) ﴿٥٧﴾ (تَوَاتُهَا ۳)

سورة واقعه ڪه مڪرمه ۾ نازل ٿي آهي انهي ۾ ۳ رڪوع ۽ ۹۶ آيتون آهن .

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الله تعاليٰ جي نالي سان شروع ڪريان ٿو جيڪو نهايت مهربان ۽ باجھارو (آهي) .

إِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ۱ لَيْسَ لَوْعَتِهَا كَاذِبَةٌ ۲ خَافِضَةٌ

جڏهن قيامت ايندي . جو ان جي اچڻ ۾ (ڪوبه) ڪوڙ ناهي . (هاڻ خدا جي دشمن کي) ذليل ڪندڙ

رَافِعَةٌ ۳ إِذَا رُجَّتِ الْأَرْضُ رَجًا ۴ وَبُسَّتِ الْجِبَالُ بَسًّا ۵

(خدا جي پيار کي) بلند ڪندڙ آهي . جنهن وقت زمين ۾ سخت زلزلو ايندو . ۽ جبل ڌڙا ڌڙا ٿي ويندا .

فَكَانَتْ هَبَاءً مُّثْبَتًا ۶ وَكُنْتُمْ أَنْزُلًا جَاثِلَةً ۷ فَأَصْحَابُ

پوء اهي پکڙيل ڪرڻا ٿي پوندا ۽ (ان وقت) توهان (انسان) تي قسم هوندا . پوء

الْيَمِينَةَ ۚ مَا أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ ۖ وَأَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ ۚ

ساڄي طرف وارا، اُهي ساڄي طرف وارا ڪهڙا هوندا؟ ۰ ۽ کاٻي طرف وارا،

مَا أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ ۖ وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ ۖ أُولَٰئِكَ

اُهي کاٻي طرف وارا ڪهڙا هوندا؟ ۽ اڳڀرائي ڪندڙ (يعني جيڪن ۾) تڏهڀرائي ڪندڙ آهن. اُهي وٽ

الْمُقَرَّبُونَ ۖ فِي جَنَّتِ النَّعِيمِ ۖ ثَلَاثَةٌ ۖ مِّنَ الْأَوَّلِينَ ۖ وَ

مقرب بندا آهن. (جيڪي) جنة النعيم ۾ آهن. اهڙا (نيڪوڪار) پهرين مان گهڻا آهن. ۰ ۽

قَلِيلٌ مِّنَ الْآخِرِينَ ۖ عَلَىٰ سُرُرٍ مَّوْضُونَةٍ ۖ مُّتَكِرِينَ

پوين مان ٿورا آهن (جيڪي) سُون جيتارن سان تيار ٿيل تختن (صوفاسين) تي ٿيڪون هڻي هڪٻئي

عَلَيْهَا مُتَقْبِلِينَ ۖ يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُّخَلَّدُونَ ۖ

جي سامهون ويهندڙ هوندا. انهن جي چوڌاري هميشه جوان رهندڙ ڇوڪرا (خدمتگار) هوندا.

بِأَكْوَابٍ وَأَبَارِيقَ ۖ وَكَأْسٍ مِّن مَّعِينٍ ۖ لَا يُصَدَّ عُونَ

جيڪي انهن کي پيالَ ۽ مڱا، ۽ هيڻه وهندڙ شراب جا جام پيش ڪندا. (ان جي پيئڻ سان) نه کين مٿي ۾ سور

عَنْهَا وَلَا يُنْزَفُونَ ۖ وَفَاكِهَةٍ مِّمَّا يَتَخَيَّرُونَ ۖ وَلَحْمِ طَيْرٍ

پوندو ۽ نه سندن عقل گهٽ ٿيندو ۽ (انهن کي اُهي) ميوا ملندا جيڪي پاڻ پسند ڪندا ۽ پکين جو گوشت ملندو

مِّمَّا يَشْتَهُونَ ۖ وَحُورٌ عِينٌ ۖ كَأَمْثَالِ اللُّؤْلُؤِ الْمَكْنُونِ ۖ

جيڪو کين وڻندو. ۽ وڏين اکين واريون حورون هونديون. جيڪي (حفاظت ۾ رکيل) موتين جھڙيون هونديون

جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۖ لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا

اهاسندن نيڪ عملن جي جزا هوندي. (اهي) بهشت ۾ اڃايون ڳالهيون ۽

تَأْثِيمًا ۖ إِلَّا قِيلًا سَلَامًا سَلَامًا ۖ وَأَصْحَابُ الْيَمِينِ ۖ مَا

ڪوڙ نه ٻڌندا. فقط (آئي) سلام (۽) سلام چوندا. ۰ ۽ ساڄي طرف وارا (انسان) اُهي

أَصْحَبُ الْيَمِينِ ۖ فِي سِدْرٍ مَّخْضُودٍ ۖ وَطَلْحٍ مَّنْضُودٍ ۖ

ساڄي طرف وارا ڪهڙا هوندا؟ (اهي بهشت جي) بناگڏن وارن ٻيرن مير ڪيلن جي ڇڳن مير (هوندا) . ۽

ظِلٍّ مَّمْدُودٍ ۖ وَمَاءٍ مَّسْكُوبٍ ۖ وَفَاكِهَةٍ كَثِيرَةٍ ۖ لَا

هميشه وارن ساين مير . ۽ هميشه وهندڙ پاڻي مير . ۽ گهڻن ميون مير (هوندا) .

مَقْطُوعَةٍ ۖ وَلَا مَمْنُوعَةٍ ۖ وَفُرُشٍ مَّرْفُوعَةٍ ۖ إِنَّا أَنْشَأْنَاهُنَّ

جيڪي نه ختم ٿيندا ۽ نه ممنوع هوندا . ۽ اعلى قسم جي وچائن مير . ۽ بيشت انهن عورتن کي

إِنْشَاءً ۖ فَجَعَلْنَاهُنَّ أَبْكَارًا ۖ عُرُبًا أَتْرَابًا ۖ لِأَصْحَبِ الْيَمِينِ ۖ

ٺيڻ سڙيا ڪيو ۽ انهن کي دوشيزه بنايو جيڪي پنهنجي گهر وارن کي وڻندڙ هڪ جڏيون، ساڄي طرف وارن لاءِ هونديون .

ثَلَاثَةٌ مِّنَ الْأَوَّلِينَ ۖ وَثَلَاثَةٌ مِّنَ الْآخِرِينَ ۖ وَأَصْحَبُ

پهرين مان هڪ جماعت . ۽ پوئين مان هڪ جماعت (هوندي) . ۽ ڪاٻي

الشَّمَالِ ۖ مَا أَصْحَبُ الشَّمَالِ ۖ فِي سَمُومٍ وَحَمِيمٍ ۖ

طرف وارا، ڪاٻي طرف وارا ڪهڙا هوندا؟ (اهي دوزخ جي) گرم هوا ۽ تهنڪيل پاڻي مير . ۽

ظِلٍّ مِّنْ يَّحْمُومٍ ۖ لَا بَارِدٍ وَلَا كَرِيمٍ ۖ إِنَّهُمْ كَانُوا

ٻرندڙ دونهن جي پاڇن ۾ هوندا، جيڪي نه ٿڌا هوندا ۽ نه فرحت بخشيندڙ . بيشڪ اهي ان کان

قَبْلَ ذَلِكَ مُتْرَفِينَ ۖ وَكَانُوا يُصْرُونَ عَلَى الْجَنَّةِ

اڳ (دنيا ۾) فرحتن مير هئا . ۽ اهي هميشه (دنيا ۾) ڪٽوڙا قسم ڪندا هئا

الْعَظِيمِ ۖ وَكَانُوا يَقُولُونَ ۖ أَإِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا

(تمثال ماڻهو زندهه ڏيندا) . ۽ اهي چوندا هئا . ڇا! اسين مرنديا اسين ۽ مٽي ۽ هڏا

وَعِظَامًا إِنَّا لَمَبْعُوثُونَ ۖ أَوْ أَبَاؤُنَا الْأَوَّلُونَ ۖ

ٿينداسين، ڇا اسين يقيناً ٻي دفعي اُٿاريا وينداسين . يا اسان جا پهرين ابا ڏاڏا به (اُٿاريا ويندا) .

قُلْ إِنَّ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ ﴿٥٩﴾ لَجُمُوعُونَ ۚ إِلَىٰ مِيقَاتِ

رسول ربی توهان (مڪه وارن کي) چئو بيشڪ پهريان ۽ پويان يقيناً قيامت جي وقت

يَوْمٍ مَّعْلُومٍ ﴿٥٩﴾ ثُمَّ إِنَّكُمْ أَيْهَا الضَّالُّونَ الْمُكَذِّبُونَ ﴿٥٩﴾ لَا تَكُونُونَ

جمع ٿيندڙ آهن . اُن کان پوءِ بيشڪ توهان اي گمراه (۶۰) ڪوٽا . يقيناً

مِنْ شَجَرٍ مِّنْ زَقُّومٍ ﴿٥٧﴾ فَمَا لُؤُنَ مِنْهَا الْبُطُونُ ﴿٥٧﴾ فَشَرِبُوا

توهر جا وڻ ڪائيندا . پوءِ اُن سان (پنهجا) پيٽ پريندا . پوءِ اُن جي

عَلَيْهِ مِنَ الْحَمِيمِ ﴿٥٨﴾ فَشَرِبُوا شَرِبَ الْهَيْمِ ﴿٥٨﴾ هَذَا نَزَلُ لَهُمْ

مٿان تهڪيل پاڻي پيئندا . پوءِ (تهڪيل پاڻي) ايئن پيئندا جيئنڪ اڃايل اُن (پاڻي پيئندا آهي) هي قيامت جي

يَوْمَ الدِّينِ ﴿٥٩﴾ نَحْنُ خَلَقْنَاكُمْ فَلَوْلَا تُصَدِّقُونَ ﴿٥٩﴾ أَفَرَأَيْتُمْ

ڏينهن سندن معافي آهي . اسان توهان کي تخليق ڪيون پوءِ توهان سچ چون ٿا مڃو؟ ڇا پوءِ توهان ايترو توهان

مَا تُمْنُونَ ﴿٥٩﴾ أَنْتُمْ تَخْلُقُونَهُ أَمْ نَحْنُ الْخَالِقُونَ ﴿٥٩﴾ نَحْنُ

سڀاه حيات کي اڃا پيو ٿا . ڇا توهان اُن مان انسان خلقيو ٿا يا اسين خالق آهيون . اسان

قَدَرْنَا بَيْنَكُمْ الْمَوْتَ وَمَا نَحْنُ بِمُسْبِقِينَ ﴿٦٠﴾ عَلَىٰ أَنْ

توهان جي وچ ۾ موت جو وقت مقرر ڪيو ۽ اسان کي ڪو عاجز ڪندڙ ناهي . انهيءَ تي ته

نُبَدِّلَ أَمْثَالَكُمْ وَنُنشِئَكُمْ فِي مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦١﴾ وَلَقَدْ

توهان جهڙا ٻيا (انسان) تبديل ڪريون ۽ توهان کي امڙين صورت ۾ تبديل ڪريون جو توهان پاڻ به نه ڄاڻو ۽ بيشڪ تحقيق

عِلْمَتُمُ النَّشْأَةِ الْأُولَىٰ فَلَوْلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٦٢﴾ أَفَرَأَيْتُمْ مَا

توهان کي پهريون دفعو زنده ٿيڻ معلوم آهي، پوءِ چوڻ ٿا نصيحت حاصل ڪرين ڇا پوءِ توهان هدايتون توهان

تَحَرُّثُونَ ﴿٦٣﴾ أَنْتُمْ تَزْرَعُونَ ۚ أَمْ نَحْنُ الزَّارِعُونَ ﴿٦٣﴾ لَوْ نَشَاءُ

جيڪي، هج پوکيو ٿا ڇا توهان اُن کي ڪٽي ٿا پيو ٿا يا اسين ڪٽي ٿا ۽ هجيون . جيڪڏهن اسين گهرون ته

وَتَجْعَلُونَ رِزْقَكُمْ أَنْتُمْ تُكْذِبُونَ ﴿۸۲﴾ فَلَوْلَا إِذَا بَلَغَتِ

توهان پنهنجي لاءِ (قرآن ڪي ٿا) اهو حصو رکون ٿا ته جيڪو توهان ئي (ان کي) ڪوڙو سمجهو ٿا. پوءِ اهو ڪيئن ٿيندو جنهن وقت (سالم)

الْحُلُقُومِ ﴿۸۳﴾ وَأَنْتُمْ حِينِيذٍ تَنْظُرُونَ ﴿۸۴﴾ وَنَحْنُ أَقْرَبُ

نزي تاين پهتل هونديو. توهان ان وقت (ان قهالوت کي) ڏسي رهيا هوندا. اسين ان کي

إِلَيْهِ مِنْكُمْ وَلَكِنْ لَا تَبْصِرُونَ ﴿۸۵﴾ فَلَوْلَا إِنْ كُنْتُمْ

توهان کان وڌيڪ ويجهيا آهيو ته توهان نرڙا ڏسي سگهو. پوءِ اهو ڪيئن ٿيندو جيڪڏهن توهان کان

غَيْرَ مَدِينِينَ ﴿۸۶﴾ تَرْجِعُونَهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۸۷﴾

حساب ڪتاب ٿيندڙ نهجي ها. (تپو ڇو) ان روح کي بدن ۾ موٽايو ويو، جيڪڏهن توهان سچا آهيو.

فَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿۸۸﴾ فَرَوْحٌ وَرَيْحَانٌ وَ

پر پوءِ جيڪڏهن اهو (فوت ٿيل ماڻهو) مقرب بدن مان آهي. پوءِ (ان لاءِ) راحت ۽ گل آهن.

جَنَّتْ نَعِيمٌ ﴿۸۹﴾ وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنْ أَصْحَابِ الْيَمِينِ ﴿۹۰﴾ فَسَلَامٌ

جنت نعيم آهي. ۽ پر جيڪڏهن اهو ساڄي طرف وارن مان آهي. پوءِ رسول عربي توهان

لَكَ مِنْ أَصْحَابِ الْيَمِينِ ﴿۹۱﴾ وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ

تي ساڄي طرف وارن جي طرفان سلام آهي. ۽ پر جيڪڏهن اهو

الْمُكَذِّبِينَ الضَّالِّينَ ﴿۹۲﴾ فَنُزْلٌ مِنْ حَمِيمٍ ﴿۹۳﴾ وَ

ڪوڙن گمراهن مان آهي. پوءِ (سندس) مهاني گرم پاڻي سان آهي.

تَصْلِيَةٌ جَهِيمٍ ﴿۹۴﴾ إِنَّ هَذَا هُوَ حَقُّ الْيَقِينِ ﴿۹۵﴾ فَسَبِّحْ

دوزخ ۾ داخل ٿيڻ آهي. بيشڪ هي ئي حق (۽ يقيني) ڳالهه آهي. پوءِ توهان اي رسول عربي

بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿۹۶﴾

پنهنجي عظيم رب جي پاڪ نالي سان ان جي تسبيح پڙهو.

اَيَاتُهَا ۲۹ (۵۷) سُورَةُ الْحَدِيدِ مَكِّيَّةٌ (۹۴) (رُتَبَاتُهَا ۴)

سورة الحديد مدنيه منوره پر نازل ٿي آهي انهيءَ ۴۷ رڪوع ۽ ۲۹ آيتون آهن .

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الله جي نالي سان شروع ڪريان ٿو جيڪو نهايت مهربان ۽ باجھارو (آهي)

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۱

الله تعاليٰ جي تسبيح ڪن ٿيون آهي (مخلوقون) جيڪي آسمانن ۽ زمينن ۾ آهن، ۽ اهوئي غالب، صاحبِ حڪمت آهي .

لَهُ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ

انهيءَ لاءِ آسمانن ۽ زمينن جي بادشاهي آهي، اهو جياري ۽ ماري ٿو، ۽ اهوئي هر

شئيءَ قَدِيرٌ ۲ هُوَ الْاَوَّلُ وَالْاٰخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ وَهُوَ

شيءَ تي قادر آهي . اهوئي اول ۽ آخر ۽ ظاهر ۽ باطن آهي ۽ اهوئي

بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ۳ هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ فِي

هر شيءَ کي ڄاڻندڙ آهي . اهوئي آهي جنهن آسمانن ۽ زمينن کي

سِتَّةَ اَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ يُعَلِّمُ مَا يَلْبِغُ فِي

ڇهن ڏينهن ۾ پيدا ڪرڻ کان پوءِ (اهو پنهنجي شان وٽان) عرش عظيم تي رونق افروز ٿيو، اهو ڄاڻي ٿو (هران شيءِ کي) جيڪا ڪم ۾

الْاَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا

داخل ٿئي ٿي ۽ جيڪا ان مان نڪري ٿي ۽ جيڪو ڪجهه آسمان مان لهي ٿو ۽ جيڪو ڪجهه

يَخْرُجُ فِيهَا ۴ وَهُوَ مَعَكُمْ اَيْنَ مَا كُنْتُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ

ان ۾ چڙهي ٿو، ۽ اهو (پنهنجي ڪمال قدرت سان) توهان کي اڌ آهي (ڄاڻي) توهان کي ٿوري ۽ الله تعاليٰ توهان جي عملن کي

بَصِيرٌ ۵ لَهُ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۖ وَاِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْاُمُورُ ۶

ڏسندڙ آهي . انهيءَ لاءِ آسمانن ۽ زمينن جو ملڪ آهي، ۽ الله تعاليٰ ڏانهن سمورا ڪم موٽايا وڃن ٿا .

يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُؤَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَهُوَ عَلِيمٌ

رات کي ڏينهن ۾ داخل ڪري ٿو ۽ ڏينهن کي رات ۾ داخل ڪري ٿو ۽ اهو سڀني جي

بِذَاتِ الصُّدُورِ ۶ اٰمِنُوْا بِاللّٰهِ وَرَسُوْلِهِ وَاَنْفِقُوْا مِمَّا جَعَلَكُمْ

رازن کي جاندار آهي (اي انسانو) توهان الله تعالى ۽ ان جي رسول عري تي ايمان آڻيو ۽ جن ملڪيتن جو الله تعالى توهان کي ڏين جو

مُسْتَخْلَفِيْنَ فِيْهِ ۷ فَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا مِنْكُمْ وَاَنْفَقُوْا لَهُمْ اَجْرٌ

جانئين بنايو . انهي مان ڪنهن خدا تعاليٰ جي ڪم ۾ خرچ ڪريو ۽ توهان مان جن ماڻهن ايمان آندو ۽ خرچ ڪيو انهن لاءِ تمام وڏو

كَبِيْرٌ ۸ وَمَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ وَالرَّسُوْلِ يَدْعُوْكُمْ

اجرا آهي ۽ توهان کي ڇا ٿيو آهي جو توهان الله تعالى تي ايمان نه ڏاڻا آڻيو حالانڪ رسول عري توهان کي انهي لاءِ سڏين ٿا

لِتُؤْمِنُوْا بِرَبِّكُمْ وَقَدْ اخَذَ مِيْثَاقَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِيْنَ ۹

توهان پنهنجي رب تي ايمان آڻيو ۽ بيشڪ ان توهان کان (پهرين) پڪو وعدو ورتو آهي، جيڪڏهن توهان کي يقين آهي .

هُوَ الَّذِيْ يُنَزِّلُ عَلٰى عَبْدِهٖ اٰيٰتٍ بَيِّنٰتٍ لِّيُخْرِجَكُمْ مِّنْ

اهو ئي آهي جيڪو پنهنجي پياري عبد (جيڪو ڪريو) تي واضح آيتون نازل فرمائي ٿو، انهي لاءِ تاهو توهان کي اونداهين مان

الظُّلُمٰتِ اِلَى النُّوْرِ ۱۰ وَاِنَّ اللّٰهَ بِكُمْ لَرَءُوفٌ رَّحِيْمٌ ۱۱ وَمَا

ڪڍي روشنائي ڏانهن آڻي ۽ بيشڪ الله تعالى توهان تي بي حد شفيق ۽ باجهارو آهي . توهان کي

لَكُمْ اَلَّا تَنْفِقُوْا فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ وَلِلّٰهِ صِيْرٰثُ السَّمٰوٰتِ وَ

ڇا ٿيو آهي جو توهان الله جي راه ۾ خرچ نه ڏاڻا ڪريو حالانڪ آسمان ۽ زمين جو وارث

الْاَرْضُ لَا يَسْتَوِيْ مِنْكُمْ مَّنْ اَنْفَقَ مِنْ قَبْلِ الْفَتْحِ

الله تعالى آهي؛ توهان مان برابر نه ٿا ٿين اهي ماڻهو جن فتح مڪه کان اڳ ۾ خرچ ڪيو

وَقَتْلٌ ۱۲ اُولٰٓئِكَ اَعْظَمُ دَرَجَةً مِّنَ الَّذِيْنَ اَنْفَقُوْا مِنْ

۽ جهاد ڪيو، انهن لاءِ تمام وڏو درجو آهي؛ انهن ماڻهن کان جن خرچ ڪيو فتح کان

۽

بَعْدُ وَقَتْلُوا طُوكُلًا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَىٰ وَاللَّهُ بِمَا

پوء ۽ جهاد ڪيو . ۽ سڀن سان الله تعالى سهڻو وعدو (بهشت جو) فرمايو آهي، ۽ الله تعالى توهان جي

تَعْمَلُونَ خَيْرٌ ۖ مَّنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا

عملن کان خبردار آهي. ڪير آهي جيڪو الله تعالى کي سهڻو قرض ڏئي ٿو يعني پنهنجو مال خدا ڪارڻ خرچ ڪري ٿو .

فِيُضَعِفَنَّ لَهُ وَلَهُ أَجْرٌ كَرِيمٌ ۖ يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَ

پوءِ اهو ان لاءِ اُن کي ڀيڻ ڪري ٿو ته ان لاءِ عزت وارو اجر آهي. اُن ڏينهن توهان مؤمنن مردن ۽

الْمُؤْمِنَاتِ يَسْعَىٰ نُورُهُمْ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ

مؤمن عورتن کي ڏسندا ته انهن جو نور انهن جي اڳيان ۽ انهن جي ساڄي پاسي هلندو

بَشَرًا كُمُ الْيَوْمَ جَنَّتِ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ

توهان کي اڃ ڏينهن باغن جي بشارت آهي، انهن جي هيٺان نهرون وهن ٿيون (اهي)

خُلْدِينَ فِيهَا ط ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ۖ يَوْمَ يَقُولُ

هميشه انهيءَ ۾ رهندا، اهائي عظيم ڪاميابي آهي . ان ڏينهن

الْمُنْفِقُونَ وَالْمُنْفِقَتُ لِلَّذِينَ آمَنُوا انْظُرُونَا نَقْتَبِسْ

منافق مرد ۽ منافق عورتون مؤمنن کي چوڻدا ته توهان اسان ڏانهن هڪ نظر ڪريو ته اسين توهان جي نور کان

مِنْ نُورِكُمْ قِيلَ ارْجِعُوا وَرَاءَكُمْ فَالْتَمِسُوا

ٿورو حصو حاصل ڪريون، انهن کي چيو ويندو ته توهان پويان (دنيا ۾) وڃو پوءِ توهان اُتي نور

نُورًا ط فَضْرَبَ بَيْنَهُمْ بِسُورَةٍ لَّهُ بَابٌ بَاطِنٌ فِيهِ

گوليو، پوءِ مؤمنن ۽ منافقن جي وچ ۾ هڪ ديوار رکي ويندي، اُن ۾ دروازو هوندو، ان جي اندر ۾ پاسي

فِيهِ الرَّحْمَةُ وَظَاهِرَةٌ مِنْ قَبْلِهِ الْعَذَابُ ط

۾ رحمت (جنت) هوندي ۽ ان جي ٻاهرين پاسي سخت تڪليف (دوزخ) هوندي.

يُنَادُونَهُمْ أَلَمْ نَكُنْ مَعَكُمْ قَالُوا بَلَىٰ وَلَكِنَّكُمْ فَتَنْتُمْ

مؤمنين في منافق پڪاريندا ته ڇا اسين توهان سان گڏ نه هئاسين؟ مؤمن چوندا هئا، پر توهان پنهنجن نفسن کي

أَنفُسَكُمْ وَتَرَبَّصْتُمْ وَارْتَبْتُمْ وَغَرَّتْكُمُ الْأَمَانِيُّ

فتني ۾ وڌو ۽ توهان مؤمنن لاءِ هلاڪت جو انتظار ڪندا هئاءِ توهان (توحيد) شڪ ڪندا هئاءِ توهان کي لالچن مغرور ڪيو

حَتَّىٰ جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ وَغَرَّكُمْ بِاللَّهِ الْغُرُورُ ۝۱۳

ايتائين جو الله تعاليٰ جو حڪم پهتو ۽ غرور (شياطين) توهان کي الله تعاليٰ کان مغرور ڪيو پوءِ اڄ ڏينهن

لَا يُؤْخَذُ مِنْكُمْ فِدْيَةٌ وَلَا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا ۚ

نه توهان کان فديو ورتو ويندو ۽ نه ڪافرن کان (فديو ورتو ويندو).

مَا أُولَٰئِكَ النَّارُ هِيَ مَوْلَاكُمْ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ۝۱۴

توهان جي جاءِ جهنم آهي، اهو توهان جو نڪاڻو آهي ۽ اها تمام خراب جاءِ آهي موت جي. ڇا اڃان

لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ وَمَا نَزَلَ مِنْ

مؤمنن لاءِ اهو وقت نه آيو جو انهن جون دليون الله تعاليٰ جي ذڪر لاءِ جهمڪي پون ۽ انهي قرآن ڪريم تي عمل ڪن

الْحَقِّ وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلُ

جيڪو نازل ٿيو آهي ۽ اهي نه هجن انهن ماڻهن وانگر جن کي هن کان اڳ ۾ ڪتاب (توراة) ڏنو ويو

فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ

پوءِ انهن تي ڊگهو زمانو گذريو، پوءِ انهن جون دليون ڪٽجي پيون، ۽ انهن مان گهڻا

فَسِقُونَ ۝۱۵

فاسق آهن. توهان يقين ڪريو بيشڪ الله تعاليٰ زمين کي غير آباد ٿيڻ کان پوءِ آباد ڪري ٿو.

قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ۝۱۶

بيشڪ اسان توهان لاءِ پنهنجي نشانين بيان ڪيون آهن ته توهان سمجهو. بيشڪ تصديق ڪندڙ مرد

بیشڪ اسان توهان لاءِ پنهنجي نشانين بيان ڪيون آهن ته توهان سمجهو. بيشڪ تصديق ڪندڙ مرد

وَالْمُصَدِّقَاتِ وَأَقْرَضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يُّضْعَفُ

۽ تصديق ڪندڙ عورتون ۽ الله تعالى کي تمام سهڻو قرض ڏيندڙ (خير خيرات ڪندڙ) اهو قسم انهن لاءِ ٻيڻو

لَهُمْ وَلَهُمْ أَجْرٌ كَرِيمٌ ۝۱۸ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَ

ڪيو ويندو ۽ انهن لاءِ عزت وارو اجر (جنت) آهي، ۽ جن ماڻهن الله تعالى ۽

رُسُلِهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ ۖ وَالشُّهَدَاءُ عِنْدَ

ان جي رسولن تي ايمان آندو آهي ۽ صديق (سچا) آهن ، ۽ اهي ئي پنهنجي رب وٽ (بين تي)

رَبِّهِمْ ۖ لَهُمْ أَجْرُهُمْ وَنُورُهُمْ ۖ وَالَّذِينَ كَفَرُوا

گواه آهن ، انهن لاءِ انهن جو اجر ۽ انهن جو نور آهي . ۽ جن ماڻهن ڪفر ڪيو

وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ۝۱۹

۽ اسان جي آيتن کي ڪوڙو سمجهو آهي ۽ جي جهنمي آهن .

إِعْلَمُوا أَنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ ۖ وَلَهُوَ وِزْيَةٌ ۖ وَ

توهان يقين ڪريو (آخرت جي مقابلي ۾) دنيا جي حياتي لڙند ۽ غفلت ۽ نرينت آهي ۽

تَفَاخُرٌ بَيْنَكُمْ وَتَكَاثُرٌ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ ۖ

ٻاڻ ۾ هڪ ٻئي تي فخر ڪرڻ ۽ مال ۽ اولاد جي ڪثرت جو هڪ ٻئي سان مقابلو ڪرڻ آهي.

كَمَثَلٍ غَيْثٍ أَعْجَبَ الْكُفَّارَ نَبَاتُهُ ثُمَّ يَهِيجُ

(انهن جو) مثال ائين جهڙو آهي جنهن سا اڀريل ساوڪ پوکيندڙن کي ڏي ۽ ان کان پوءِ اها سڪي ٿي

فَتَرَبُّهُ مُمْصِرًا ثُمَّ يَكُونُ حُطَامًا ۖ وَفِي الْآخِرَةِ

پوءِ توهان ان کي هيڊو ۽ دسو ٿا ان کان پوءِ اها ذرا ٿي وڃي ٿي ، ۽ آخرت ۾ (ڪافرن لاءِ)

عَذَابٌ شَدِيدٌ ۖ وَمَغْفِرَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٌ ۖ وَمَا

سخت عذاب آهي . ۽ (مؤمنن لاءِ) الله جي طرفان بخشش ۽ رضامنڊو آهي ، ۽ ناهي

۽ نه تفسير مظهری، نه تفسیر روح المعانی، نه تفسیر (منزل)، نه تفسیر جلالین و تفسیر مظهری، نه ۽ نه تفسیر النبی .

الْحَيَاةُ الدُّنْيَا أَلَامَتَاءُ الْغُرُورِ ⑩ سَابِقُوا إِلَى مَغْفِرَةٍ

حياقي دنيا جي مگر غرور جو سامان. (عمل صالح ٿا) توهان تڪڙا هلو پنهنجي رب

مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا كَعَرْضِ السَّمَاءِ

جي بخشش ۽ جنت تڏانهن، جنهن جي ويڪر آسمان ۽ زمين جي

وَالْأَرْضِ أُعِدَّتْ لِلَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ط

وسعت جيتري آهي (ها) تيار ڪئي وي آهي انهن ماڻهن لاءِ جيڪي الله تعاليٰ ۽ ان جي رسولن تي ايمان آڻي ٿا.

ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ ط وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ

اهو الله تعاليٰ جو فضل آهي جنهن کي چاهي عطا ڪري ٿو، ۽ الله تعاليٰ تمام وڏو

الْعَظِيمُ ⑪ مَا أَصَابَ مَن مُّصِيبَةٌ فِي الْأَرْضِ

فعل ڪندڙ آهي. زمين ۾ ڪا مصيبت (قحط سالي، آسماني ۽ زميني آفتون) نہ ٿي پھچي

وَلَا فِي أَنْفُسِكُمْ إِلَّا فِي كِتَابٍ مِّن قَبْلُ أَنْ نَّبْرَأَهَا ط

۽ نہ توهان جي وجود ۾ (بيماريون ۽ موت وغيره) مگر اها ان جي پيدائش کان اڳي لوح محفوظ ۾ لکيل آهي.

إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ⑫ لِّكَيْلَا تَأْسَوْا عَلَى مَا فَاتَكُمْ

بيشڪ هيءُ الله تعاليٰ لاءِ آسان آهي. ان لاو ته توهان ان شيءِ لاءِ غمگين نہ ٿو جيڪا توهان کان وڃي ٿي

وَلَا تَفْرَحُوا بِمَا آتَاكُمْ ط وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ

۽ نہ خوش ٿيو جيڪا توهان کي ڏني ٿو (مطلب: سڀئي نعمتي راضي هو) ۽ الله تعاليٰ محبت نہ ٿو ڪري هر

مُخْتَالٍ فَخُورٍ ⑬ الَّذِينَ يَبْخُلُونَ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ

تڪبر ڪندڙ ۽ فخر ڪندڙ سان. اهي ماڻهو جيڪي بخيلي ڪن ٿا ۽ ماڻهن کي بخيلي جو

بِالْبُخْلِ ط وَمَن يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ⑭

چون ٿا، ۽ جيڪو ماڻهو (خرچ ڪوڻ کان) منهن موڙي ٿو، پوءِ بيشڪ الله تعاليٰ (غنيءَ) سارا هيل آهي

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ

پیشک اسان پنهنجا رسول معجزن سان موکليا ۽ اسان انهن سان گڏ ڪتاب ۽ ميزان نازل فرمايو

لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ وَأَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ

ان لایعۃ ما یتو انصاف فی قائم رہن، ۽ اسان لوہ کی نازل کیو انھی مان جنگی اونار نہن ۱۱

وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ مَن يَنصُرُهُ وَرُسُلَهُ بِالْغَيْبِ^ط

۽ ماڻهن لاءِ (پيا به گهڻا) نفعا آهن، ۽ ان لاءِ الله تعاليٰ قسمي ته پريٽ سندس ۽ سندس رسولن جي هدايت ڪري ٿو،

إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ۝٤٦ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا وَإِبْرَاهِيمَ وَجَعَلْنَا

بیشک اللہ تعالیٰ زبردست قوت و اراد غالب آہی۔ عید بیشک تحقیق انشا (حضرت) نوح و ابراہیم کی پیغمبری کی مکمل و اسان

فِي ذُرِّيَّتِهِمَا النُّبُوءَ وَالْكِتَابَ فِيهِمُ مُهْتَدٍ وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ

انھن پنھن جي اولاد ۾ نبوت ۽ ڪتاب رکيا ، پوءِ ڪي انھن مان هدايت وارا ٿيا ۽ انھن مان گھڻا

فَسَقُونِ ﴿٢٦﴾ ثُمَّ قَفَّيْنَا عَلَىٰ آثَرِهِم بِرُسُلِنَا وَقَفَّيْنَا بِعِيسَى ابْنِ

فاسق آهن. اُن کان بوءِ اسان انهن جي بويٰ پنهنجا بغير موڪليا ۽ اسان انهن کان بوءِ عدس ۽ بُت

مَرَّمُوا تَبْنِيهِ الْإِنجِيلِ وَحَعَلْنَا فِي قُلُوبِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ

میرم حمید کلبه ع ایسان ان کی انجیل عطا کیہ ع ایسان ان جی قاضدارن جی دلین م (ان ۱۶)

أَفَءَ وَاحِدٌ وَرَاهِبَانَةٌ ۖ ائْتَدَعُوهُمَا أَكْتَنَّهُمَا عَلَيْهِمُ

رحمت و رحمت سدا که در عالم انوار است که از این نورانیات قیامت

الْاِئْتِغَاءَ رِضْوَانِ اللَّهِ فَمَا رَعَوْهَا حَقَّ رِعَايَتِهَا ۚ فَآتَيْنَا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الَّذِينَ آمَنُوا مِنْهُمْ أَحَقُّ وَكَثُرُ مَنَافِقِهِمْ ۚ

الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هُمْ يَدْعُونَ

الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَآمِنُوا بِرَسُولِهِ يُؤْتِكُمْ كِفْلَيْنِ

مؤمنو توهان الله تعالٰ کان ڊڄو ۽ توهان رسولِ عربي تي ايمان آڻيو اهو توهان کي ٻه حصا

مِنْ رَّحْمَتِهِ وَيَجْعَلْ لَكُمْ نُورًا تَمْشُونَ بِهِ وَيَغْفِرْ لَكُمْ

پنهانی رحمت مان عطا کند و توہان لاء ہر نور پیدا کند و جنہاں توہاں پند کند اے توہان کی بخشش کند۔

وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣٨﴾ لَعَلَّآ يَعْلَمَ أَهْلُ الْكِتَابِ الْآيِقْدِرُونَ

ۛ الله تعالى غفور رحيم آمی . ان لاعة اهل كتاب وارا معلوم كن تة الله تعالى جى فضل

عَلَى شَيْءٍ مِّنْ فَضْلِ اللَّهِ وَأَنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتِيهِ

قی انهن کی کو اختیار ناهي ۽ بیشک پلائی اللہ تعالیٰ جی دست قدرت ۾ آھی، جنهن کی چاہی

مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ٢٩

پان٘ عطا کری تو ، ۛ اللہ تعالیٰ عظیم پلائی کندر آھی .

آيَاتُهَا ٢٢ (٥٨) سُورَةُ الْمُجَادَلَةِ مَكِّيَّةٌ (١٠٥) رُتَبُهَا ٣

سورة مجادلة مدینه منورہ میں نازل ہے آیہ ۳، رکوع ۲۶، آیتوں ۴۸۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ○

اللہ تعالیٰ جی نالی سان شروع کریں تو جی کونہات مہربان باجھارو (آہی) .

قَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّتِي تُجَادِلُكَ فِي زَوْجِهَا وَنَشْتَكِي إِلَى

بیشک اللہ تعالیٰ ان عورتوں کا گناہ بخیر و برکت سے معاف فرمائیگا۔

اللَّهُ وَاللَّهُ يَسْمَعُ تَحَاوَرَكُمَا إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ٥٩ الَّذِينَ

اللہ تعالیٰ ان کے بھی عی و اللہ تعالیٰ تو ہمارے بھی گناہوں کو بخیر و برکت قبول فرمے۔ آمین۔

يُظَاهِرُونَ مِنْكُمْ مِّنْ نِّسَاءِهِمْ مَا هُنَّ أُمَّهَاتُهُمْ إِنِ أُمَّهَاتُهُمْ إِلَّا

هنهنجي گهر وارين سان ڏهاڪو رکن ٿا، اهي (گهر واريون) سنڌ ماڻھون ناهن. انهن جون ماڻھون ته اهي آهن

ما هو صواب ولا ما هو باطل في الدين؟ (الشيخ جعفر الصادق عليه السلام) (الشيخ محمد باقر المجلسي في بحار الأنوار)

 $\frac{1}{2} \log 2$

الجذر ٢٨٤